ISSN 1338-9025

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS

Časopis Trnavskej univerzity v Trnave

3 | 2014

Víťazná fotografia letnej súťaže.
Autorkou je Dáša Dekýšová. Viac o vyhodnotení súťaže na s. 5

Privítali sme študentov I. ročníka

Chlapec s kolieskom navyše

Dni zdravia mesta Trnava

Často mi v nepohode života napadne grécky výraz **anthropos**. Prekladá sa do slovenského jazyka zvyčajne ako človek. Presnejšie však znamená **hore hľadiaci**. Človek je podľa tohto výrazu ten, kto zdvihol svoju tvár i pohľad zo zeme a hľadí teda vyššie. Vníma čoraz hlbšie a správnejšie veci okolo seba, a niekedy hľadí aj hore, akoby tušil, že sa tam nachádza niečo, čo jeho samotného prevyšuje. Vtedy môžeme spokojne povedať, že človek hľadí od svojej bežnej roviny života vyššie či hore.

Ako je však človek v tomto zmysle hore hľadiacim?

Človek je natoľko človekom, nakoľko nájde silu hľadieť hore, čiže uvedomovať si, že svoj zmysel a pokoj, svoju užitočnosť, hodnotu i hodnosť dostáva zhora, z podstaty života nachádzajúcej sa vysoko nad pozemskými predmetmi. Z toho, čo zotrváva, čo nie je relatívne, čo je nepominuteľné, čo je večné. Boh je dobrým miestom pre naše srdcia, teda miestom uloženia nášho pokladu a dobrým plátnom i rámom pre obraz nášho mena. Ak stratí človek záujem o to, čo je nad ním, čo ho prevyšuje, a obráti všetku pozornosť na veci, ktoré sú pod ním, tak prestáva byť pravým človekom.

Vážení čitatelia,

po krásnych prázdninových a dovolenkových dňoch a týždňoch sa znova vraciame do práce a štúdia. Je dobré robiť veci poctivo, zveľadiť našu univerzitu, ale zachovajme si pritom jasnú myseľ a zdravý rozum. Koluje o tom viacero vtipov, ale jeden je pri prípadnom preťažení veľmi vhodný. Počuli ste ho? Stretne šéf firmy svojho zamestnanca odchádzajúceho z kancelárie o deviatej večer a spýta sa ho kontrolne: tak čo pán kolega – domov, domov? Zamestnanec na to: nie, na obednú prestávku... Povieme si: ešte že nie sme zamestnancami v takýchto firmách! Alebo – čo je na tom zlého? Ani ja sám v tomto nemám najlepšie svedomie, viem však, že odpočinutá myseľ pozná skratky na riešenie problémov, a tým šetrí čas. Tak sa budem usilovať robiť maximum toho, čo mi nezničí zdravú myseľ. Asi ani viac ani menej. Želám to nám všetkým... A do akademického roku veľa síl a dobrý úsudok!

Marek Šmíd

OBSAH

Pohľadom rektora 2
Na pulze univerzity ..... 3 – 5
Čo nás teší ..... 6 – 7
Profily osobností 8
Ponad čas 9
Čas na interview ..... 10 – 11
Zo života fakúlt ..... 12 – 21
Študentská panoráma ..... 22 – 23
Keď prehovoria archívy 24
Učiteľské a študentské mobility ..... 25 – 27
Naši absolventi ..... 28 – 29
Naša identita ..... 30 – 31

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS časopis Trnavskej univerzity v Trnave
Číslo reg. na MK SR: EV 4665/12, ISSN 1338-9025
Vydáva Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava, IČO 31 825 249, č. tel.: 033/5939111
http: //www.truni.sk/, e-mail časopisu: casopis.TU@truni.sk
Predseda redakčnej rady a zodpovedný redaktor: prof. ThDr. Ladislav Csontos SJ, PhD.
Členovia RR: Mgr. Erika Juríková, PhD., Mgr. Michaela Rušinová, PaedDr. Ľubomír Rendár, PhD., Barbora Švihoríková, prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD., doc. JUDr. Miroslava Vráblová, PhD., ThDr. Cyril Šesták SJ, PhD., Bc. Petronela Lesanská, PhDr. Zuzana Martinkovičová, P. Branislav Beniač SJ.
Technický redaktor: Alžbeta Kudlová
Jazyková úprava: PhDr. Jozef Molitor
Grafická úprava: Oľga Svetlíková
Tlač: TYPI UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS, vydavateľstvo TU, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a VEDY, vydavateľstva SAV
Periodicita vydávania: štvrťročne
Dátum vydania periodickej tlače: október 2014, ročník: tretí

Fakulta Zdravotníctva a sociálnej práce dvadsaťročná

Obnovenie Trnavskej univerzity bolo jednou z požiadaviek trnavských novembrových dní roku 1989. Oficiálne bola univerzita obnovená v roku 1992. Univerzita začínala s dvomi fakultami, pedagogickou a humanistickou (filozofickou). Fakulta ošetrovateľstva a sociálnej práce (FOaSP) začala svoju činnosť 1. júla 1994. Vznikla zlúčením zdravotnej a sociálnej sekcie Fakulty humanistiky. Do roku 2002 sídlila v budove Trnavskej univerzity na Hornopotočnej ulici. V roku 2002 sa dokončila rekonštrukcia budovy Lekárskej fakulty historickej Trnavskej univerzity na Univerzitnom námestí, kde fakulta sídli aj dnes. Na fakulte pomenovanej Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce (FZaSP) poslucháči študovali ošetrovateľstvo, verejné zdravotníctvo, a sociálnu prácu, od roku 1996 laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve. Fakulta v spolupráci s ďalšími zdravotníckymi inštitúciami a zariadeniami zriadila 12 kliník, ktoré zabezpečovali praktickú výučbu, cvičenia a prax. Prvé kliniky v trnavskej nemocnici vznikli v roku 1994 a v 1998 bola Ministerstvom zdravotníctva zriadená Fakultná nemocnica v Trnave.

Pri vzniku na fakulte pôsobili 3 profesori (prof. MUDr. Ladislav Šoltés, CSc., prof. MUDr. Milan Schnorrer, DrSc. a prof. MUDr. Imrich Hatiar, CSc.) a 3 docenti (doc. MUDr. Vladimír Krčméry, CSc., doc. RNDr. Ján Jakubík, CSc. a doc. MUDr. Štefan Kopecký, PhD.). Fakultu schválil Akademický senát Trnavskej univerzity v Trnave pod vedením doc. PhDr. Michala Slivku, CSc. na svojom zasadnutí 23. 6. 1994. Nová Fakulta svojím Štatútom nadviazala na Štatút Trnavskej univerzity v Trnave, keď v preambule svojho štatútu uvádza: ...uvedomujúc si poslanie, tradíciu a kresťanský charakt***er Trnavskej univerzity nadväzujúc na odkaz Lekárskej fakulty starobylej Trnavskej univerzity, sústreďuje sa na hodnoty človeka ako na jedinečnú bytosť, a preto obhajuje právo na ochranu života človeka od počatia až po jeho prirodzenú smrť, vychováva a vzdeláva v duchu ekumenizmu, tolerancie, vzájomnej úcty a dodržiavania ľudských práv, vedie študentov k obhajobe pravdy a slobody.***

V slovenskom univerzitnom prostredí bola FOaSP jednou z prvých, ktorá začala s vysokoškolským štúdiom nelekárskych vedných odborov. Zakladateľom a prvým dekanom fakulty bol Dr.h.c. mult. prof. MUDr Vladimír Krčméry, DrSc. V priebehu dvadsiatich rokov na pozícii dekana pôsobili prof. MVDr. Alexander Sabó, DrSc., prof. MUDr. František Mateička, CSc., prof. MUDr. Martin Rusnák, CSc. a prof. RNDr. Vladimír Bošák, CSc.

V rozvoji Fakulty významne pomáhal rad významných osobností. Okrem už spomenutých to boli Dr.h.c. prof. PhDr. Danka Farkašová, CSc., prof. MUDr. Eva Mátheová, CSc., prof. MUDr. Margaréta Šulcová, CSc., prof. MUDr. Jozef Pogády, DrSc., prof. PhDr. Alžbeta Mrázová, CSc., prof. MUDr. Karol Bošmanský, DrSc., prof. MUDr. Ján Černý, DrSc., prof. MUDr. Alojz Rakús, CSc., prof. MUDr. Vladimír Milovský, CSc., prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD., doc. PhDr. Mária Musilová, CSc., doc. PhDr. Darina Wiczmandyová, PhD., a mnohí ďalší. K odbornému rastu novovzniknutej fakulty významne prispeli odborníci z jezuitskej University of Scrantom (Pennsylvánia), ako aj z katolíckych univerzít v Eichstätt-Inglolstadt (Nemecko) a Lille (Francúzsko), z Univerzity v Hertfordshire (U.K.), z Ostravské univerzity v Ostrave a ďalších. Spolupráca s domácimi i zahraničnými univerzitami je živá do dnešných dní.

Štúdium na fakulte začalo v bakalárskom module v ošetrovateľstve, verejnom zdravotníctve a sociálnej práci v školskom roku 1993/94 s možnosťou prechodu na magisterské štúdium, v štúdiu dennom i popri zamestnaní, ošetrovateľstvo aj v kombinácii so špecializáciou rehabilitácia. V súčasnosti je možnosť denného i externého štúdia v uvedených štyroch študijných smeroch na bakalárskom a magisterskom stupni, a doktorandského štúdia. Fakulta bola jednou z prvých na Slovensku, ktorá začala pôsobiť v nízkopríjmových krajinách sveta a v tejto charitatívno-vedeckej činnosti naďalej pokračuje. Vedecká činnosť fakulty sa odohráva najčastejšie v multidisciplinárnych zoskupeniach vedcov doma i v zahraničí. Publikačná činnosť sa orientuje na domáce i zahraničné časopisy, ako aj na knižné publikácie. Na pôde fakulty sa pravidelne konajú konferencie s medzinárodnou účasťou, „Ochrana života“ – v tomto roku XV. ročník, Medzinárodná konferencia hospicovej a paliatívnej starostlivosti má za sebou šesť ročníkov, 4 medzinárodné konferencie v spolupráci s European Research Institute for Socialk Work (ERIS), šesť konferencií v r. 2007 – 2012 na aktuálne témy ošetrovateľstva, početné konferencie na závažné problematiky verejného zdravotníctva a v tomto roku sa koná 7. interdisciplinárne sympózium venované téme „Healthy aging“.

Pripomenutie dvadsiateho výročia vzniku Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce sa uskutoční na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady FZaSP 22. októbra v Aule Pazmaneum.

Bohumil Chmelík

Otvorenie akademického roku 2014/2015

Trnavská univerzita v Trnave otvorila nový akademický rok 1. októbra 2013 tradične slávnostnou svätou omšou Veni Sancte v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Po skončení svätej omše rektor Trnavskej univerzity, prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., odovzdal čestné tituly „profesor emeritus“ trom kandidátom, ktorí sa zaslúžili o významný prínos v oblasti vedy a vzdelávania Trnavskej univerzity v Trnave. Čestný titul „profesor emeritus“ bol udelený prof. RNDr. Júliusovi Krempaskému, DrSc., prof. MUDr. Bohumilovi Chmelíkovi, PhD a prof. MUDr. Štefanovi Kopeckému, PhD.
Vedenie univerzity a celá akademická obec emeritným profesorom praje do ďalších rokov pevné zdravie a veľa Božieho požehnania.

Adriana Krupová

Ako fungujeme v „Úpecéčku“

Spolu so začiatkom nového akademického roka sa pomaly rozbieha aj činnosť Univerzitného pastoračného centra.
Tento rok sme začali troška netradične. 26. septembra sme vyrazili do Talianska na poznávací výlet „V šľapajach svätých“. Navštívili sme Assisi, Rím, Neapol, Perugiu a iné krásne miesta známe vďaka svätcom, ktorí v nich pôsobili. Ak by ste chceli počuť zážitky priamo z prvej ruky, účastníkov výletu stretnete na vysokoškolských svätých omšiach v Jezuitskom kostole, každú stredu a nedeľu o 19.30. Ak ste prváci, tak neváhajte, ešte možno stihnete uvítaciu sv. omšu pre prvákov, ktorá bude 15. októbra. Privítame na nej nových študentov, pre ktorých sa už pripravuje aj malé prekvapenie. Takisto sa pre Vás chystá nové stretko, čo je príležitosťou spoznať nových priateľov, zapojiť sa do kolobehu dobrovoľníctva alebo si len tak vychutnávať partiu. Ak nie ste prváci, nezúfajte, príďte aj Vy – aj pre vás máme miesto.
Poďme teda s novými silami a pusťme sa s radosťou a Božím požehnaním do práce.

Magdaléna Huljaková

Život je zmena

Tento výrok môžem s čistým svedomím potvrdiť ako pravdivý. Zmena, samozrejme, neobišla ani nás v Univerzitnom pastoračnom centre – s novým akademickým rokom odchádza p. Branislav Beniač, SJ, s ktorým sa týmto oficiálne lúčime a ďakujeme mu za prínosné a hodnotné dva roky, ktoré s nami strávil. Zároveň vítam p. Adriána Čontofalského, SJ, ktorý preberá túto, síce neľahkú, ale o to radostnejšiu prácu s nami mladými. Tešíme sa tiež aj na nové priestory, ktoré, ako dúfame, budeme môcť ešte tento akademický rok využívať. Ide o nový študentský domov Trnavskej univerzity na Rybníkovej ulici.
Som presvedčená, že aj tieto novinky budú veľkým prínosom pre UPC. Pracujeme tam mladí pre mladých, sme super kolektív a tešíme sa na každého nového člena. Príď aj ty!

Magdaléna Huljaková

Deň Trnavskej univerzity 2014

V piatok 19. septembra 2014 sa pod záštitou rektora Trnavskej univerzity v Trnave konal 8. ročník športovo-turistického podujatia „Deň Trnavskej univerzity“ určený zamestnancom univerzity s cieľom budovať identitu a lepšie vzájomné spoznávanie sa. Na podujatí sa zúčastnilo 159 zamestnancov univerzity a tiež 5 zahraničných študentov z Grécka a Turecka, ktorí študujú na Trnavskej univerzite v rámci mobilitného programu ERASMUS+.

Boli pripravené tri turistické trasy s rôznou náročnosťou. Cieľom všetkých trás bolo rekreačné zariadenie Planinka pri Dobrej Vode, kde boli pre účastníkov okrem chutného občerstvenia pripravené športové súťaže. Zo športových hier a súťaží najviac zaujala súťaž v lukostreľbe. Víťazné družstvá odmenil rektor Trnavskej univerzity prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD. Atmosféru spríjemňovala aj country hudba Štefana Orosza z Trnavy. Všeobecne vládla na Planinke výborná atmosféra a podujatie bolo veľmi vydarené.

Adriana Krupová

Na návšteve u susedov

Lepšie raz vidieť, ako dvakrát počuť či trikrát čítať. Aj takéto pocity mali účastníci exkurzie knihovníkov knižníc trnavského kraja do budapeštianskej Széchényiho knižnice 17. septembra t. r., ktorú zorganizovala trnavská pobočka Spolku slovenských knihovníkov.
Maďarská národná knižnica – Országos Széchenyi Könyvtár bola založená v roku 1802 a nesie meno jej zakladateľa, grófa Ferencza Széchényiho, ktorý daroval svoju súkromnú zbierku kníh, rukopisov, rytín a máp národom Karpatskej kotliny. Z historických zbierok stoja za zmienku vydania uhorských autorov spred roku 1700 či 35 stredovekých kódexov z 15. storočia, ktoré boli súčasťou knižnice kráľa Mateja Korvína. Bola to druhá najväčšia zbierka kníh v Európe z obdobia renesancie. Z tejto knižnice sa doteraz našlo 232 rukopisov a tieto sú umiestnené v 50 rôznych knižniciach.
Fond národnej knižnice obsahuje veľa dokumentov i zo Slovenska, veď od roku 1804 putoval do národnej knižnice povinný výtlačok z celého územia Uhorska.
V súčasnosti spravuje knižnica viac ako 8 miliónov zväzkov kníh, periodík, rukopisov, hudobnín, máp, drobných tlačí. Knižnica sídli v komplexe budínskeho hradu, odkiaľ je nádherný výhľad na Budapešť. Aj toto miesto predurčuje knižnicu vnímať ako dôstojný stánok kultúry, vedy, vzdelávania, poznávania a genius loci takýchto miest je pre dnešných ľudí doby high-tech pozoruhodným a pozitívnym ostrovom slobody.

Zuzana Martinkovičová

Vyhodnotenie súťaže

V polovici mája 2014 vyhlásila redakcia tohto časopisu letnú fotografickú súťaž pre študentov Trnavskej univerzity. Do súťaže sa zapojilo 17 študentov, a pretože každý mal možnosť zaslať maximálne tri fotografie, do redakcie ich prišlo celkom 46.
Odborná porota v zložení Mgr. art. Cyril Blažo, ArtD., predseda poroty, Mgr. et Mgr. art. Zuzana Branišová, ArtD. a Mgr. et MgA. Roman Gajdoš, PhD., určila poradie troch najlepších.
1. miesto: Dáša Dekýšová za cyklus fotografií Nórsko,
2. miesto: Michaela Haboráková – tiež za cyklus fotografií, 4th of July, I want stop this moment forever a Stop Waiting Star TT doing
3. miesto: Veronika Strecká s fotografiou Pohoda.

Víťazom bude udelená odmena vo výške 150 € za prvé miesto, 100 € za druhé miesto a 50 € za miesto tretie. Všetkým študentom, ktorí sa zapojili do súťaže ďakujeme a víťazom srdečne blahoželáme.

Ľubomír Rendár

Fotografia víťazky z cyklu Nórsko je uverejnená na titulnej strane, ďalšie ocenené, ako aj fotografie podľa výberu odbornej poroty uverejňujeme v rubrike „Študentská panoráma“ (s. 21 – 22).

Trnavská univerzita bude hodnotená v celosvetovom rankingu

Trnavská univerzita v Trnave sa zapojila do iniciatívy U-Multirank, čo je viacrozmerný a viacúrovňový rankingový nástroj vytvorený Európskou komisiou. Od tohto nástroja sa očakáva poskytovanie transparentného medzinárodného porovnania úrovne vysokých škôl podľa jednotlivých hodnotených oblastí. U-Multirank bude klasifikovať zapojené vysoké školy na základe vyučovacích procesov, transferu vedomostí, aktivít v regióne, medzinárodnej dimenzie a výskumu. Táto aktivita je zameraná na zvýšenie počtu uchádzačov v jednotlivých odboroch vrátane zahraničných študentov, vnútroštátnej i medzinárodnej kredibility fakúlt Trnavskej univerzity v Trnave. Zapojenie slovenských vysokých škôl do tohto rankingu podporil aj minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Adriana Krupová

Nová služba univerzitnej knižnice

Počas letných prázdninových dní sa pred budovou Trnavskej univerzity objavil bibliobox. Je to forma ďalšej novej služby univerzitnej knižnice pre jej používateľov. Umožňuje im vrátiť knihy do knižnice v čase, keď je zatvorená. Bibliobox je konštrukčne efektívne, jednoduchо, a pritom sofistikovane navrhnuté zariadenie, ktoré zabezpečuje bezpečný transport kníh od čitateľa do knižnice. Je vyrobený z odolného kvalitného materiálu a má príjemnú grafiku. Knihy sa po vybratí z biblioboxu odpíšu z čitateľského konta používateľa univerzitnej knižnice nasledujúci deň. Je potrebné zdôrazniť, že do biblioboxu sa vracajú knihy požičané len v Univerzitnej knižnici Trnavskej univerzity a knihy, ktoré nie sú vymáhané upomienkou. Tie treba vrátiť osobne a sankčný poplatok uhradiť. Vracanie kníh týmto spôsobom je jednou z možností, ako tieto poplatky eliminovať. Bibliobox získala univerzitná knižnica s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR.

Zuzana Martinkovičová

Očami študentov

Začiatkom letného semestra 2014 vznikla iniciatíva o vytvorenie priestoru pre študentov na oficiálnej web stránke Teologickej fakulty. Nápad sa stretol s pozitívnou odozvou zo strany vyučujúcich, vedenia a študentov. A nakoniec nám, študentom, bol tento priestor poskytnutý. Na očami študentov môžete nájsť články o aktivitách študentov, fotografie, výzvy a pozvánky na akcie a udalosti. Tiež si môžete prečítať pocity a dojmy študentov z návštev v rôznych zariadeniach.

Ako to funguje? Tento nápad je zatiaľ len v plienkach, existuje vízia, že to bude fungovať ako komunikačná nástenka, kde budú môcť študenti prispievať sami. Momentálne očami študentov funguje cez emailovú adresu, kam študenti posielajú svoje nápady, myšlienky, výzvy a tie sú následne „zavesené“ na stránku.

Očami študentov je písané veľmi priateľskou, študentskou rečou. Dôležité termíny, miesta a informácie sú vždy zvýraznené pre jednoduchšie hľadanie. Fotogaléria zatiaľ funguje len cez PDF súbory. Do budúcnosti však plánujeme rozlúsknuť záhadu tvorby fotogalérie na našom portáli a vytvoriť niečo prehľadnejšie.

Ak by ste mali záujem, poctite nás Vašou návštevou na Očami študentov. Nájdete nás na hlavnej stránke Teologickej fakulty TU. V prípade, že ste sa odhodlali napísať a zdieľať s nami tento priestor, pošlite nám príspevok na kontaktnú emailovú adresu ocami.studentov@gmail.com

Niektoré z Vašich príspevkov už boli uverejnené aj v minulom vydaní tohto časopisu.

Tešíme sa na Vašu návštevu a príspevky.

Petronela Lesanská

Zlatá promócia

Študoval som na Palackého univerzite v Olomouci. Naša Alma mater je jedna z prvých v Českej republike, ktorá s odstupom päťdesiatich rokov od promócie pozýva svojich absolventov na **zlatú promóciu**. Táto slávnostná promócia mala zvláštne čaro, prebehla

za prítomnosti manželiek a manželov, dospelých detí aj vnukov. Potešila nás osobná účasť rektora a dekana, ako aj ich srdečné, múdre príhovory. Z 220 študentov nášho ročníka študijného smeru všeobecné lekárstvo a stomatológia sa na zlatej promócii stretlo viacej ako 160 absolventov. Mimoriadne dojímavé boli stretnutia so spolužiakmi, ktorí sa zišli zo sveta i domova, žiaľ mnohí už s podlomeným zdravím.

Keď sme pred päťdesiatkou rokov promovali, promočný akt prebiehal v dvadsaťčlenných skupinách, pretože v historickom univerzitnom habite sme boli oblečení aj my absolventi a univerzita mala pre študentov iba dvadsať talárov. Dnes má Palackého univerzita dostatok talárov rôznych veľkostí, aj to svedčí o jej rozvoji.

Obe univerzity, olomoucká aj trnavská, majú spoločnú históriu, zakladateľmi a profesormi boli jezuiti, príslušníci Rádu Spoločnosti Ježišovej. Tradícia olomouckej univerzity siaha do roku 1573. Univerzita v Olomouci oslávila 440 výročie. Pripomenúť treba, že v čase nepokojov na Morave, keď bola prerušená činnosť olomouckej univerzity, časť profesorov pôsobila v Trnave.

Po skončení vojny bola univerzita v roku 1946 obnovená pod názvom **Palackého univerzita**. Tragický bol rok 1948 s komunistickým prevratom. Mnohí členovia akademickej obce boli prenasledovaní, bohoslovecká fakulta bola zrušená a najmä štúdium humanitných smerov výrazne deformované. Aj v rokoch môjho štúdia prebiehalo tvrdé kádrovanie. Skupina pedagógov, ktorí boli označení za veriacich, bola prepustená zo dňa na deň a preradená do výroby. Anonymné udanie na rodičov nášho spolužiaka, že boli vykorisťovatelia, pretože mali na dedine obchod, znamenalo ukončenie štúdia. V Olomouci, na rozdiel od Slovenska, dostal študent odporučenie odísť na rok pracovať do baní – priamo do podzemnej ťažby uhlia, a keď mu „robotnícka trieda“ vystavila posudok s odporučením, mohol pokračovať v štúdiu.

Novodobé dejiny Palackého univerzity sú v znamení dynamického rozvoja. Univerzita má osem fakúlt, počet študentov prevyšuje 23 000, medzi nimi sú aj dnes študenti zo Slovenska. Prebieha výstavba nových budov, inštalujú sa moderné zariadenia do laboratórií i učební, intenzívna je medzinárodná spolupráca vo výskume i výmene študentov. Vznikajú nové výskumné centrá s prepojením vedeckého výskumu s výrobou.

Študentom našej Trnavskej univerzity vyslovujem prianie, aby sa všetci v rámci úspešnej pracovnej kariéry, šťastného rodinného života a v dobrom zdraví stretli na pôde svojej Alma mater v deň svojej zlatej promócie. Pripomínam, že dni, mesiace, roky bežia neskutočne rýchlo...

Bohumil Chmelík

Evangelii Gaudium pápeža Františka

Pápež František svojím životným štýlom, skromnosťou, bezprostrednosťou, nečakaným konaním, kresťanskou angažovanosťou v problémoch sveta, príhovormi i motivačnými odkazmi na Twitteri, snahou odstrániť nerovnosti a chudobu súčasného sveta získal širokú pozornosť a sympatie. V tejto línii skúseného a múdreho globálneho pozorovateľa sveta sú písané aj jeho pápežské prejavy a publikácie.

Apoštolská exhortácia **EVANGELII GAUDIUM o ohlasovaní evanjelia v súčasnom svete** (Spolok svätého Vojtecha, Trnava 2014) je štúdiou o potrebách súčasného sveta s návrhom riešení v mnohých oblastiach spoločenského života.

Na strane 99 čítame: *„Univerzity sú privilegovaným miestom premýšľania a rozvíjania evanjelizačného úsilia – interdisciplinárnym a integrovaným spôsobom. Katolícke školy, ktoré sa vždy snažia spájať úlohu vychovávať s jasným ohlasovaním evanjelia, hrajú veľmi dôležitú úlohu pri evanjelizácii kultúry, a to aj v krajinách a mestách, kde nás nepriaznivá situácia stimuluje používať kreativitu na objavovanie vhodných ciest...“*

Výzva je aktuálna pre všetky „kresťansky orientované školy“.

Bohumil Chmelík

Doc. RNDr. Pavel Híc, *CSc.*

je skúseným riadiacim pracovníkom, kvalitným pedagógom a uznávaným vedeckým odborníkom najmä v oblasti spektrálnej teórie grafov a v oblasti využitia moderných technológií vo vyučovaní matematiky.

Narodil sa 30. decembra 1948 v Devičanoch, okres Levice. Po absolvovaní Strednej priemyselnej školy strojníckej na Myjave vyštudoval na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave matematiku a deskriptívnu geometriu. V roku 1974 bol odborným asistentom na Katedre matematiky Prevádzkovo-ekonomickej fakulty Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, kde pôsobil 13 rokov a získal tituly RNDr. a CSc. v odbore algebra a teória čísel. V roku 1987 prešiel na Katedru matematiky MTF STU so sídlom v Trnave, kde pôsobil ako odborný asistent, neskôr docent a zástupca vedúceho katedry. Titul docent získal v roku 1989 v odbore algebra a teória čísel na MTF UK. V roku 1992 začal pôsobiť na obnovenej PdF Trnavskej univerzity.

Pedagogická, vedeckovýskumná i riadiaca činnosť doc. RNDr. Pavla Híca, CSc., na Pedagogickej fakulte TU je veľmi bohatá. Pôsobil tri funkčné obdobia vo funkcii dekana fakulty (1998 – 2001, 2001 – 2004, 2008 – 2012) a tiež tri obdobia vo funkcii prodekana fakulty (1995 – 1998, 2004 – 2008, 2012 – doteraz). Okrem toho pôsobil vo funkcii vedúceho katedry matematiky a informatiky, ktorú postupne vybudoval až do súčasnej podoby.

Z jeho vedeckovýskumnej činnosti, ktorá je zameraná najmä na teóriu grafov a využitie moderných technológií vo vyučovaní matematiky, treba spomenúť najmä 8 výstupov evidovaných v databázach WoS alebo SCOPUS a viac ako sto vedeckých publikácií v recenzovaných domácich a zahraničných vedeckých časopisoch a zborníkoch z konferencií. O jeho medzinárodnom vedeckom uznaní zasa svedčí viac ako sto citácií jeho prác, z ktorých je 43 SCI citácií, pravidelné žiadosti o recenzie článkov iných autorov z oblasti spektrálnej teórie grafov pre renomované vedecké časopisy či prednáška na pozvanie na Srbskej akadémii vied v Belehrade. Ako vedúci riešiteľ získal a riešil deväť vedeckých projektov.

Avšak aj napriek takejto bohatej riadiacej a vedeckej činnosti si doc. RNDr. Pavel Híc, CSc., našiel dostatok času na pedagogické pôsobenie. Počas svojho pôsobenia na PdF TU vyučoval najmä predmety patriace do oblastí algebry, diskrétnej matematiky, aritmetiky a analytickej geometrie. Docent Híc počas celého pôsobenia na PdF TU pôsobil ako garant špecializácie matematika v odbore učiteľstva akademických predmetov, a teda výrazným spôsobom riadil a ovplyvňoval spôsob prípravy budúcich učiteľov matematiky na základných a stredných školách. Ako vedúci katedry matematiky, ale aj ako prodekan a dekan sa výraznou mierou pričinil o vybudovanie katedry matematiky a informatiky, ktorá dosahuje významné výsledky vo vedeckej činnosti aj v medzinárodnom meradle.

O vedeckých a pedagogických kvalitách doc. RNDr. Pavla Híca, CSc., svedčí aj skutočnosť, že bol a je zaraďovaný ako člen do mnohých vedeckých, odborných a profesijných spoločností. Spomeňme aspoň jeho členstvo v celoštátnej komisii KEGA, vo Vedeckej rade PdF TU, vo Vedeckej rade TU, vo vedeckej rade UCM v Trnave a vo vedeckej rade PdF UK.

O význame dlhoročnej práce doc. RNDr. Pavla Híca, CSc., pre Trnavskú univerzitu svedčia aj početné ocenenia. Spomeňme aspoň pamätnú medailu Pedagogickej fakulty TU k významnému životnému jubileu, pamätnú medailu rektora TU, jubilejnú medailu pri príležitosti 15. výročia obnovenia Trnavskej univerzity v Trnave, pamätnú medailu pri príležitosti 20. výročia obnovenia činnosti TU a Cenu Martina Palkoviča za vynikajúce výsledky v pedagogickej činnosti udelenú r. 2014 rektorom TU prof. doc. JUDr. M. Šmidom, PhD.

Milan Pokorný

Študenti a divadlo na Trnavskej univerzite

Trnavská univerzita dosiahla v Uhorsku na poli jezuitského školstva v 17. a 18. storočí najvýznamnejšie postavenie. Preslávili ju aj úspešné divadelné predstavenia. Študenti Trnavskej univerzity v 17. storočí odohrali najviac predstavení (32) a v 18. storočí sa tu každoročne pravidelne odohralo 4 až 5 predstavení. Trnavskí divadelníci odchádzali hrať predstavenia aj mimo Trnavy. Príležitosť výjazdu im napríklad poskytlo aj otvorenie jezuitského noviciátu v Trenčíne 1. júla 1657, kde sa prezentovali ukážkami zo životopisu sv. Františka Xaverského. Významné udalosti na kráľovskom dvore, ako bol napríklad sobáš Jozefa II. s Jozefínou Bavorskou 5. februára 1765, na Trnavskej univerzite oslávili francúzskou veselohrou *Le plaisir a Le Mariage du Rois des Romains Joseph II. avec Josephe Duchesse de Bavière.*

Pre divadelné hry jezuitskí dramatici čerpali témy z náboženských i svetských dejín, z Biblie, zo životopisov svätých, ale aj zo súčasného života. Dramatickými dielami autori sledovali nielen výchovný cieľ a umelecký zážitok pre obecenstvo, ale ako rehoľa s apoštolským poslaním, šírili kresťanské zásady a katolícku vieru. Po umeleckej a literárnej stránke slúžili autorom za vzor talianski a španielski dramatici (Calderon, Lope de Vega). Divadelné predstavenia boli napísané väčšinou v latinčine, ale hrali sa aj v reči ľudu – v slovenčine, maďarčine, nemčine. Rovnako programy divadelných predstavení informovali o ich obsahu v reči ľudu. Repertoár tvorili tragédie, tragikomédie i veselohry. Trnavskí jezuiti sa venovali prednostne aj hudbe a spevu, obohacovali tým slávnostné bohoslužby v kostole, procesie a rôzne slávnosti. Medzi najvýznamnejšie hudobné predstavenia v Trnave sa zaraďuje koncert v roku 1757 s 13 hudobnými skladbami a ukážkami rôznych tancov. V Trnave sa pokúšali aj o prvotiny opier, išlo o tzv. hudobné trnavské drámy a pastierske hry – je známe, že opera vznikla v 16. storočí v Taliansku z pastierskych hier. Dramatické umenie malo v Trnave svojho veľkého mecéna – grófa Eszterházyho. V roku 1692 dal postaviť pre divadlo budovu a vo Viedni a Benátkach dal nakúpiť skvostné divadelné kostýmy.

V archíve Ústavu dejín Trnavskej univerzity nemáme zachované žiadne dramatické dielo z obdobia pôsobenia Trnavskej univerzity, žiaľ, ani v digitálnej podobe, ale najnovšie údaje o ich zachovaní možno nájsť v nedávno vydanej bibliografii tlačí vydaných Trnavskou univerzitou v rokoch 1648 – 1777 *Ave Tyrnavia!,* o dramatickom umení na jezuitských školách sa možno dozvedieť viac najmä v Magyar Könyv-Szemle, Budapest 1884, Sándor Nagy: *Hazai tanodai drámák a Nemzeti Múzeum Könyvtárában, s.* 309 – 335; v štúdii Stanislava Weiss-Nägela, SJ, Jezuitské divadlo na Slovensku v 17. a 18. storočí v *Pamiatke Trnavskej univerzity 1635 – 1777, Trnava 1935, s. 259 – 307,* v štúdii Ladislava Kačica, *Jezuitská školská hra a hudba na Slovensku v 17. – 18. stor.* In: Csontos Ladislav (ed.): Jezuitské školstvo včera a dnes. Bratislava – Trnava, Dobrá kniha, 2006, s. 175 – 199, Čavojský Ladislav, *Divadlo v Trnave.* Bratislava: Obzor, 1982 a v ďalších našich i zahraničných archívoch či literatúre, ktoré môžu inšpirovať študentov k založeniu ochotníckej divadelnej činnosti na Trnavskej univerzite aj v prítomnosti.

Alžbeta Hološová,
Ústav dejín TU v Trnave

Šľachtický konvikt v strede záberu a za ním pôvodná jednoposchodová budova seminára zvaného Marianum. Fotografia zo začiatku 20. storočia

Budova seminára Marianum bola po požiari v roku 1914 prestavaná a do výšky 2 podlaží prispôsobená divadelnej sále. Fotografia medzi rokmi 1914 – 1918.

MUDr. Miroslav Danaj, CSc.,

prednosta chirurgickej kliniky Fakultnej nemocnice v Trnave

Svetlo sveta som uzrel na Nový rok v Dolnej Strede nad Váhom v dedinke pri Seredi. Vyrastal som v učiteľskej rodine a maturoval v Šali nad Váhom. Prvé dva ročníky som absolvoval na Lekárskej fakulte v Košiciach, v roku 1969 som promoval na Lekárskej fakulte v Martine. Od augusta toho istého roku som nastúpil na oddelenie chirurgie do nemocnice v Trnave, kde pracujem nepretržite až doteraz. Po atestáciách z chirurgie I. a II. stupňa, ako aj atestácie z cievnej chirurgie som obhájil kandidatúru vied z chirurgie na Lekárskej fakulte v Bratislave na tému Morfológia hlbokých žíl dolných končatín a panve pri chronickej žilovej nedostatočnosti.

V roku 1991 som sa stal primárom chirurgického oddelenia a 1. februára 1994 na základe zmluvy medzi Fakultou humanistiky Trnavskej univerzity a Nemocnicou s poliklinikou v Trnave vznikla chirurgická klinika. Pamätám si veľmi dobre na ten historický deň, keď nám 1. mája 1994 prišili túto správu oznámiť na ranné sedenie chirurgov vtedajší riaditeľ Nemocnice s poliklinikou MUDr. Bohumil Chmelík a dekan Fakulty humanistiky prof. Ing. arch. Mikuláš Bašo, CSc.

Ďalším významným bolo rozhodnutie ministerstva zdravotníctva o zmene zriaďovacej listiny trnavskej nemocnice. Od 1. júla 1998 sa zmenil názov na Fakultnú nemocnicu s poliklinikou so sídlom v Trnave.

Pod týmito významnými zmenami je podpísané úsilie mnohých vzácnych ľudí s významnými zásluhami prof. Chmelíka – historicky prvého riaditeľa Fakultnej nemocnice v Trnave.

V priebehu ďalších rokov som habilitoval a inauguroval na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce. Mal som možnosť publikovať v domácich aj zahraničných časopisoch, napísať a vydať šesť monografií a učebných textov. Absolvoval som viacero zahraničných stáží.

Spolu s primárom chirurgickej kliniky MUDr. Tiborom Kružliakom sme si uvedomili, že je potrebné naplniť poslanie kliniky kvalitatívnym nárastom odbornosti celého tímu. Od roku 1992 sme zorganizovali deväť medzinárodných chirurgických sympózií pod názvom Chirurgický deň Trnava a závery z nich sú publikované v zborníkoch a odbornej tlači. Dvanásť rokov pracujem vo výbore Slovenskej chirurgickej spoločnosti, ako aj v ďalších chirurgických spoločnostiach.

Pán profesor, aké dôvody stáli za rozhodnutím študovať medicínu?
Z mesačníka Mladá fronta som Vás poznal ako básnika „Martinskej skupiny“...

Od detstva som sa chcel stať lekárom. Vzťah k literatúre a hlavne slovenským literátom vo mne vypestovala moja matka, slovenčinárka. Tieto dve lásky – medicína a literatúra spolu nesúperili, naopak. Pred maturitou som navštívil druhostupňového bratranca mojej mamy, básnika Vojtecha Mihálika v byte pri Modrom kostolíku v Bratislave. Mihálik sa narodil tiež v Dolnej Strede nad Váhom. Už v tom čase som mal ako maturant malú zbierku básní a účinkovanie v Hviezdoslavovom Kubíne s vlastnou tvorbou. Vojtech Mihálik, keď si zbežne prečítal moje prvotiny, mi v dlhom rozhovore, kde som sa mu vyznal z lásky k medicíne vrelo odporučil, aby som sa venoval s plným nasadením radšej pomoci ľuďom ako písaniu. Neviem, či vo mne prevažovalo sklamanie, alebo úľava, pretože som mal už v tom čase podanú prihlášku na Lekársku fakultu.

Dňa 1. mája 1994 vznikla Chirurgická klinika a boli ste menovaný za jej prednostu, neskôr ste prevzali zodpovednosť za chod univerzity ako člen Akade-

mického senátu. Čo sa zmenilo vo Vašom živote vznikom Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce?

Zmenilo sa toho veľa, prakticky všetko. Musíme si uvedomiť, že kliniky vznikli odvážne „na holej lúke". Aj keď bol medicínsky dobrý personálny potenciál, fakt, že je v Trnave na pôde okresnej nemocnice klinika, bolo potrebné potvrdiť rozsahom a kvalitou práce, podobne ako napríklad na klinikách v Bratislave, Martine, Košiciach, B. Bystrici. Okrem očakávaní našich pacientov sme museli o oprávnenosti vzniku kliniky presvedčiť na Slovensku aj v Čechách. Od samého začiatku som si to uvedomoval a spolu s Dr. Tiborom Kružliakom sme organizovali „Chirurgické dni Trnava" s medzinárodnou účasťou, zakaždým s veľmi závažnými témami.
Postupne sa dostala Chirurgická klinika v Trnave do povedomia lekárov na Slovensku aj v zahraničí. Rozvinuli sme oblasť diagnostiky a liečby. Zvolili nás do výboru Slovenskej chirurgickej spoločnosti a dúfam, že v súčasnosti už nikto nepochybuje o oprávnenosti existencie kliník. Hlavne po tom, čo vznikla Fakultná nemocnica a rozrástla sa spolupráca s Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce. Veľmi veľa znamenalo to, že sme sa stali výukovou bázou pre Ošetrovateľstvo, Verejné zdravotníctvo, Laboratórne vyšetrovacie metódy. Popri lekároch sme zaznamenali aj odborný rast našich sestier, bakalárok a magisteriek ošetrovateľstva.

Medzi významné úlohy vysokoškolských pedagógov patrí vedecké zameranie a publikovanie výsledkov. Dá sa skĺbiť zodpovedná chirurgická prax, výskum a publikovanie?

Publikačná činnosť na pôde kliník, chirurgické odbory nevynímajúc, je nevyhnutnou podmienkou ich existencie. Očakáva sa aj od prednostov kliník, je spojená s prednáškovou činnosťou a odborným vedením prác bakalárov, magistrov, doktorandov. Výskum sa robí cestou prospektívnych a doteraz hlavne retrospektívnych štúdií so zverejnením výsledkov v domácich a zahraničných časopisoch, písaním skrípt a monografií. Od roku 1992 sme sa zamerali na publikovanie v časopise *Slovenská chirurgia*, kde som aj členom redakčnej rady, napísaním kapitol do monografie *Princípy chirurgie,* ako aj monografie *Syndróm hornej dutej žily a jej vetiev – ošetrovateľská starostlivosť a liečba*, za ktorú som dostal od výboru Slovenskej chirurgickej spoločnosti Cenu za najlepšiu monografiu za rok 2011. Na našom pracovisku sme publikovali ešte ďalšie tri monografie, a momentálne je v tlači ďalší zborník.

Ako vidíte budúcnosť našej alma mater a dvadsaťročnej Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce?

Vďaka Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave mohla vzniknúť z Nemocnice s poliklinikou Fakultná nemocnica ako výuková báza pre odbory Ošetrovateľstvo, Verejné zdravotníctvo a Laboratórne vyšetrovacie metódy, s úzkymi kontaktmi a spoluprácou aj na odbor Sociálnej práce. Verím, že aj v budúcnosti, tak ako v minulosti a súčasnosti, bude dobrá spolupráca s vedením Trnavskej univerzity, Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce, a vedením Fakultnej nemocnice, čo bude obojstranne prospešné, tak pri výchove našich sestier, ale aj pri prevencii nozokomiálnych infekcií či zavádzaní nových laboratórnych vyšetrovacích metód. Trnava hodne získala vznikom Trnavskej univerzity a Fakultnej nemocnice.

Čo vás na chirurgii fascinuje do dnešných dní?

Na chirurgii ma fascinuje všetko, čím môžeme zmierniť utrpenie ľudí, vyliečiť ich. Pritom vždy používam autorský plurál – my. Bez spolupráce s anestéziológmi, internistami, rádioterapeutmi, gastroenterológmi, onkológmi, hematológmi, infektológmi by sme nedosiahli žiadne úspechy. Odo dňa, čo som nastúpil na pôdou trnavskej chirurgie som pochopil, že lekári a sestry sú partneri v práci a paternalizmus lekára by poškodil hlavne pacienta.

Pán profesor, ste úspešným autorom literárnych diel. Kedy ste pocítili potrebu návratu k peru spisovateľa?

Po príchode na chirurgické oddelenie v Trnave som sa rozhodol pre medicínu a všetky tie atestácie, služby a ťažké stavy pacientov mi nedovoľovali súvislejšie literárne tvoriť. Po mnohých rokoch som postupne od roku 2008 predsa len literárne zožal to, čo som zasial v priebehu štyridsiatich rokov – v podobe troch knižiek aforizmov a sentencií, jednej básnickej zbierky a dvoch kníh krátkych próz, prevažne z medicínskeho prostredia. Vytiahol som „zo šuplíka" veci, ktoré som musel upraviť, lebo aj jazyk a priority a ich videnie tým istým autorom sa v priebehu života menia.

Prezraďte na záver, ktorá je Vaša obľúbená sentencia?

Napísal som síce tri knižky aforizmov a sentencií, uvediem však verše od nezabudnuteľného oravského básnika Theo H. Florina z básnickej zbierky *Farbistá kantiléna,* ktoré ovplyvnili môj život, život lekára:

Milujem ľudí, ktorí trpeli,
lebo len oni vedia, čo je bolesť,
len u nich je milosrdenstvo
len oni vedia odpustiť ....

a celkom na záver si predsa len neodpustím jeden môj aforizmus: „Úspechy v medicíne sú samozrejmé, neúspechy sú medializované."

Za rozhovor ďakuje Bohumil Chmelík

Filozofická fakulta

Novinky z publikačnej činnosti pedagógov

Spomedzi nových publikácií vydaných Filozofickou fakultou v letných mesiacoch si zaslúži pozornosť kniha **Jána Letza *Kristológia z filozofického pohľadu***. Dielo predstavuje ambiciózny pokus autora o tvorbu takého konceptu kristológie, ktorý je vytváraný prednostne z filozofického hľadiska, a to osobitne z pohľadu jeho konceptu experienciálno-vývojovej, stvoriteľsko-vývojovej a kenotickej filozofie. Filozofický prístup autor neredukuje na jednoduchý metodologický nástroj pre teologické myslenie, ale ho chápe ako autonómne východisko i ako nenahraditeľný horizont porozumenia skúmaného problému. Vo svojom koncepte kristológie reinterpretuje zúžené chápanie Krista na základe božsko-ľudskej prirodzenosti a – vychádzajúc z teórie multidimenzionálnosti a všedimenzionálnosti Boha ako absolútnej Lásky – dochádza k záveru, že aj Kristovi je vlastná multidimenzionálnosť, v ktorej osobitne vystupuje pre nás do popredia jeho božská a ľudská prirodzenosť.

Priliehavý názov ***Litteris ac moribus imbutus*** nesie zborník príspevkov venovaných minuloročnému životnému jubileu profesora **Richarda Marsinu**. Ten patrí do silnej generácie slovenských historikov, ktorá sa významnou mierou pričinila o formovanie slovenskej historiografie a definovala ju po stránke tematického zamerania, pramenných východísk i metodologického prístupu. Vo všetkých týchto oblastiach je prítomnosť osoby a diela pána profesora neprehliadnuteľná a zásadná. Pre každého historika, ktorý sa zaoberá starším obdobím našich národných dejín, je nemožné postupovať vo výskume bez toho, aby sa neoboznámil s doterajšími výsledkami práce pána profesora. Pôvodné vedecké štúdie vznikli pri výnimočnej príležitosti ako hold všetkým aspektom jeho diela a osobnosti a zároveň ako vyjadrenie vďačnosti jeho žiakov, kolegov a priateľov.

Sériu vedeckých podujatí, ktoré sa do konca roka 2014 uskutočnia na pôde fakulty, začala 23. septembra medzinárodná vedecká konferencia ***Pramene k dejinám cirkevnej správy*.** Konferencia organizovaná Katedrou histórie v spolupráci so Sekciou pre cirkevné dejiny Slovenskej historickej spoločnosti pri Historickom ústave SAV v Bratislave a za aktívnej účasti pozvaných prednášateľov z Maďarska si kládla za cieľ predstaviť a zanalyzovať špecifické druhy historických prameňov, pomocou ktorých možno rekonštruovať historické procesy pri formovaní administratívnej cirkevnej štruktúry na našom území. Okrem toho sa účastníci konferencie zamerali na analýzu a prezentáciu iných druhov historických prameňov z rozličných historických etáp našich dejín tak, aby ilustrovali dobové pomery, spoločenskú a politickú situáciu a jej vplyv na formovanie všetkých úrovní cirkevnej administrácie. Vedecké podujatie s takýmto zameraním sa na Slovensku ešte nekonalo. Na konferencii vystúpilo 19 prednášateľov z domácich i zahraničných pracovísk.

Katedra klasickej archeológie, nadväzujúc na svoju dlhoročnú tradíciu, v tomto roku opäť organizuje medzinárodnú konferenciu, ktorá sa uskutoční 17. až 19. októbra v Pázmaneu pod názvom **Centre and Periphery over the Passage of Time (from the bronze age to late antiquity)**. Nad podujatím, ktoré je venované 10. výročiu spolupráce medzi TU a univerzitami v Turecku, prevzal záštitu rektor univerzity. Počas troch dní budú výsledky svojho výskumu prostredníctvom prednášok a posterov prezentovať renomovaní bádatelia i mladí vedeckí pracovníci a doktorandi z deviatich krajín (Rakúska, Česka, Poľska, Maďarska, Talianska, Rumunska, Grécka, Turecka a Slovenska). V rámci podujatia sa uskutoční aj prezentácia najnovších publikácií Katedry klasickej archeológie a dôležitým bodom programu bude vernisáž výstavy fotografií a posterov „Turecko očami klasického archeológa" pod záštitou jej excelencie Gülhan Ulutekin, veľvyslankyne Tureckej republiky v Bratislave. K výstave, ktorá potrvá do 14. novembra 2014 v Átriu TU a bude prístupná aj širokej

verejnosti, vyjde odborná publikácia s príspevkami pracovníkov TU a tureckých univerzít, ako aj s výberom z vystavených fotografií.

Katedra klasickej archeológie sa bude organizátorsky podieľať aj na medzinárodnom vedeckom podujatí v Poľsku. Protohistorické konferencie sú diskusným fórom pre archeológov a historikov, ktorí sa venujú neskorej dobe laténskej, dobe rímskej a dobe sťahovania národov. Stretávajú sa na nich bádatelia z Poľska, Česka, Moravy, Slovenska, Rakúska a Maďarska, ktorí stretnutie označujú ako „archeológia barbarov". Po Bratislave (2013) sa dejiskom tohoročnej konferencie v termíne 21. – 24. 10. 2014 stane poľský Wieluń. K organizátorom stretnutia patria univerzity v Łodzi a v Olomouci a Zemské múzeum vo Wieluni. Konferencia nesie názov ***Barbari superiores et inferiores – Procesy integrácie v stredoeurópskom barbariku***. Medzi nosné témy budú okrem politickej integrácie patriť vzájomné kultúrne kontakty medzi przeworskou kultúrou a polabskými či naddunajskými Germánmi, ekonomická integrácia, spoločenská diferenciácia a sídliskové štruktúry v sledovanej oblasti stredoeurópskeho barbarika. Cieľom organizátorov protohistorických konferencií bolo prilákať na spoločné stretnutia čo najviac mladých a začínajúcich bádateľov, a preto sú vítané referáty a postery s informáciou o nových výsledkoch terénnych a teoretických výskumov, ale aj stručné predstavenie diplomových a doktorandských prác na poli protohistorickej archeológie.

Seminárna knižnica Katedry klasických jazykov

Súčasťou Univerzitnej knižnice Trnavskej univerzity je aj špecializované klasicko-filologické pracovisko, seminárna knižnica Katedry klasických jazykov **Okalianum**, ktorej základ tvorí dar klasického filológa a univerzitného profesora Miloslava Okála. Knižnica poskytuje čitateľom veľmi dobré podmienky na štúdium i vedecké bádanie. Zbierka, jedinečná v oblasti klasickej filológie množstvom zozbieraného materiálu, obsahuje približne 8 tisíc knižničných jednotiek, ktoré sú rozdelené na grécku a latinskú časť – texty, preklady, vedecké knihy zaoberajúce sa príbuznými odbormi, ako je história, filozofia, dejiny umenia, časť obsahujúcu slovníky a encyklopédie, gramatiky a týkajúca sa novolatinského písomníctva.

Knihy sa požičiavajú absenčne, niektoré len prezenčne a uložené sú v dvoch susediacich miestnostiach na 3. poschodí budovy Filozofickej fakulty TU na Hornopotočnej ulici 23. Samostatnú časť knižnice tvorí zbierka printových vydaní diel zo 17. a 18. storočia z produkcie Trnavskej univerzity (1635 – 1777) a ich digitálnych či xeroxových kópií, ktorá v súčasnosti obsahuje asi 150 diel. Knižnica je prístupná nielen pre študentov, ale zaujímavá je aj pre výskumných pracovníkov z oblasti filológie, histórie, dejín umenia, klasickej archeológie, filozofie, etiky a i., rovnako laickú verejnosť zaujímajúcu sa o antickú vzdelanosť, kultúrne a literárne dejiny nášho geografického priestoru.
Katalóg knižnice bol nedávno sprístupnený na webovej stránke Katedry klasických jazykov. Ide o jeden spoločný register, v ktorom sú lístky radené abecedne podľa mien antických autorov, autorov odborných textov, prekladateľov a editorov. Spravovaním knižnice je poverená Mgr. Lenka Fišerová, pracovníčka Katedry klasických jazykov.

Kontakt: lenka.fiserova@truni.sk
Otváracie hodiny: streda od 14:40 do 16:40 hod. a piatok od 12:40 do 14:40 hod.

Erika Juríková

Pedagogická fakulta

Moderné IKT vo fyzikálnom vzdelávaní

Súčasná situácia vo fyzikálnom vzdelávaní je z viacerých dôvodov nielen pre učiteľov, ale i pre žiakov náročná. Výsledky rôznych prieskumov poukazujú na neustály pokles záujmov žiakov o prírodovedné predmety. Zlepšenie tohto stavu pracovníci Katedry fyziky na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity vidia najmä vo vytvorení záujmu o výučbu týchto predmetov, nielen rozšírením časovej dotácie pre fyziku, ale najmä zmenou spôsobu výučby fyziky na základných a stredných školách.

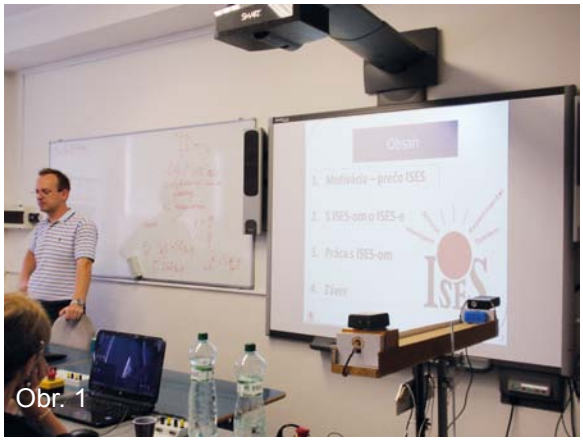

Obr. 1

Obr. 2

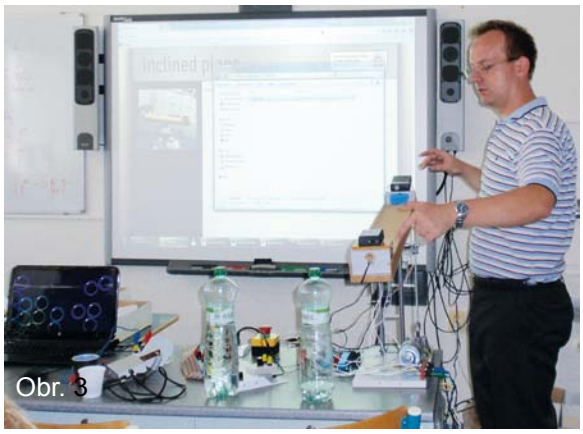
Obr. 3

Veľkým pomocníkom na tejto ceste sú moderné IKT. Bohužiaľ, len v málo prípadoch ich učiteľ dokáže využívať v plnej šírke, a to aj v prípade, že ich škola má. Dôvodom nemusí byť len časový stres, ale tiež úroveň vzdelávania a informovanosti učiteľov o využití IKT v plnej šírke v edukačnom procese. Súčasné trendy vo vzdelávaní smerujú k bádateľsky orientovanému spôsobu výučby s využitím IKT na väčšiu motiváciu žiakov a lepšie porozumenie preberaných celkov.

S cieľom pomôcť rozvoju IKT kompetencií učiteľov fyziky základných a stredných škôl sa v rámci riešenia projektu KEGA 020TTU-4/2013 Príprava akreditovaného personalizovaného IKT vzdelávacieho pracoviska učiteľov prírodných vied, uskutočnil v dňoch 25. a 26. augusta 2014 na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave I. cyklus vzdelávania učiteľov fyziky s názvom Moderné IKT vo fyzikálnom vzdelávaní. Kurz pripravili riešitelia projektu: prof. Ing. František Schauer, DrSc., PaedDr. Žaneta Gerhátová, PhD., Mgr. Lukáš Tkáč, PhD., pod vedením doc. RNDr. Miroslavy Ožvoldovej, CSc. – vedúcej katedry fyziky. Cieľom seminára bolo v praxi overiť využite nových, počítačom podporovaných experimentov na báze Internetového školského experimentálneho systému, známeho pod skratkou ISES, v bádateľskom spôsobe výučby – úvodnú prednášku predniesol Mgr. L. Tkáč, PhD. (Obr. 1). Dvadsať zúčastnených učiteľov (Obr. 2) malo možnosť naučiť sa pracovať s týmto laboratórnym systémom a vlastnou aktivitou sa presvedčiť o jeho výhodách. Prvýkrát bol tento experiment predstavený i ako vzdialený experiment, dostupný cez internet (Obr. 3).

Sme radi, že všetci účastníci kurzu prejavili záujem aj o druhý cyklus vzdelávania, ktorý sa uskutoční ešte v tomto akademickom roku. Učitelia tak budú mať možnosť utvrdiť si nadobudnuté poznatky a zručnosti a získané skúsenosti, ktoré si doplnia nielen ďalšou samostatnou bádateľskou činnosťou, ale obohatia sa aj o skúsenosti, ako pracovať so systémom LMS MOODLE, tak i s hlasovacím zariadením, ktoré ich žiaci určite v edukačnom procese veľmi radi uvítajú.

Za celý kolektív katedry fyziky ďakujem všetkým zúčastneným za ich aktívny prístup a pohodu, ktorú vytvorili, napriek ich náročnému dvojdňovému zaťaženiu.

Miroslava Ožvoldová

Návšteva z The University of Scranton na Pedagogickej fakulte

V dňoch 4. – 11. júna 2014 privítala Pedagogická fakulta a jej Katedra školskej pedagogiky návštevu z The University of Scranton v Pennsylvánii v USA. Išlo o návštevu, ktorej cieľom bolo diskutovať o možnostiach rozšírenia spolupráce medzi partnerskými inštitúciami, ktoré sa dodnes skladali z učiteľských mobilít, spoločnej vedeckej, publikačnej a projektovej činnosti, o realizáciu súvislých pedagogických praxí študentov učiteľských odborov zabezpečovaných katedrou pedagogiky (Education Department na Panuska College of Professional Studies) na Slovensku. Preto delegácia zložená z pracovníčok tejto katedry Dr. Tata Mbugua, Dr. Catherine Richmond-Cullen, Mrs. Sandra Lamanna a študentiek Rachel Berman a Michelle Thomas navštívila niekoľko inštitúcií počiatočného vzdelávania – Jazykovú materskú školu Espania v Bratislave, MŠ Orešie 34 v Pezinku a CZŠ Narnia v Pezinku – v ktorých sa bližšie oboznámila s podmienkami a podobami výchovy a vzdelávania detí z rôznych typov sociálno-ekonomických prostredí a možnosťami realizácie pedagogických praxí v anglickom jazyku v nich. Návšteva Pedagogickej fakulty vyvrcholila pracovným stretnutím s dekanom Pedagogickej fakulty, prof. PaedDr. René Bílikom, CSc., ktorý vyjadril rozšíreniu spolupráce v tejto oblasti podporu.

Zuzana Petrová

Privítali sme študentov 1. ročníka

V týždni od 16. 9. do 18. 9. 2014 sa na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave uskutočnili informačné dni pre študentov prvého ročníka bakalárskeho štúdia. Počas tohto týždňa sa uskutočnili stretnutia študentov s pracovníkmi Centra informačných systémov R-TU, ktorý ich oboznámili, ako využívať univerzitné informačné systémy, na tomto stretnutí sa zúčastnila aj riaditeľka Centra jazykov, ktorá ich oboznámila s možnosťou štúdia cudzích jazykov na TU a predstavila im aj aktivity Centra podpory študentov. Všetky stretnutia končili spresnením podmienok štúdia a predstavením študijných poradcov PdF TU v Trnave, ktoré viedla študijná prodekanka fakulty.
Informačný týždeň zakončila slávnostná imatrikulácia. Sľubom na insígnie Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave pred tvárou najvyšších predstaviteľov fakulty a pred tvárami svojich kolegov prijalo záväzok a zodpovednosť voči svojej Alma Mater v priestoroch fakultnej auly 426 študentov 1. ročníka bakalárskeho stupňa dennej formy štúdia.
„Imatrikulovať znamená zapísať a, odvodené od toho, *imatrikulácia* je symbolickým aktom, ceremóniou, ktorou vysoká škola potvrdzuje študentovi jeho príslušnosť k študentskej časti akademickej obce. Zapísať sa niekam či byť niekam zapísaný, to je zaväzujúci akt, s ktorým sa okrem už spomínanej príslušnosti spája aj zodpovednosť. Zodpovednosť práve za svoju novú príslušnosť, za svoj nový stav, ale aj za obec, ktorej súčasťou sa imatrikulovaný stáva“, týmito slovami sa prihováral prof. PaedDr. René Bílik, CSc., dekan Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave novoprijatým bakalárom denného štúdia pedagogických a učiteľských študijných programov. Milí prváci, vitajte v akademickej obci Trnavskej univerzity v Trnave a jej Pedagogickej fakulty.

Viera Peterková

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

ACTION-FOR-HEALTH – medzinárodný projekt financovaný Európskou komisiou (DG Sanco), ktorý je výsledkom spolupráce 10 krajín EÚ – Slovinska (koordinátor), Slovenska (TU FZaSP), Maďarska, Chorvátska, Veľkej Británie, Holandska, Bulharska, Estónska, Litvy a Španielska, a do ktorého bola zapojená Katedra verejného zdravotníctva našej fakulty, bol v auguste 2014 úspešne ukončený. Projekt trval dva roky. Cieľom projektu bolo zlepšenie zdravia a kvality života obyvateľov EÚ bojom proti nerovnostiam v zdraví prostredníctvom nástrojom podpory zdravia. Katedra verejného zdravotníctva pod vedením hlavnej koordinátorky projektu Mgr. Michaely Machajovej, PhD., vypracovala viaceré dokumenty, okrem iných napr. situačnú analýzu a hodnotenie potrieb, ale najmä Akčný plán. Projekt bol implementovaný do praxe zrealizovaním viacerých aktivít na podporu zdravia, ktorými sa napĺňali ciele samotného akčného plánu. Viac informácií o projekte je dostupných na stránke katedry http://vz.truni.sk/index.php?id=161. Súčasťou výstupov je aj približne desaťminútový dokumentárny film o projektových aktivitách. So svojimi skúsenosťami a výstupmi sa riešiteľský tím ACTION-FOR-HEALTH doteraz podelil s pracoviskami Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Štátneho zdravotného ústavu v Prahe (Česká republika). Riešitelia majú v pláne o projekte, aktivitách a výstupoch informovať odbornú aj laickú verejnosť.

e-Roma Resources

je názov ďalšieho medzinárodného projektu, ktorého súčasťou sa stala Katedra verejného zdravotníctva. Je to projekt realizovaný v rámci Lifelong Learning Programme podporovaný Európskou úniou. Hlavným koordinátorom projektu je Razvojno Izobraževalni Center (RIC, Novo Mesto, Slovinsko). Partnerskými inštitúciami sú Ljudska univerza Kočevje (Kočevje, Slovinsko), Hrvatski zavod za zapošlavanje područni ured (Karlovac, Chorvátsko), ADICE (Roubaix, Francúzsko), Trnavská univerzita FZaSP (Trnava, Slovensko) a MULTIKULTURA (Krakov, Poľsko). Koordinátorom projektu za katedru verejného zdravotníctva je Mgr. Michaela Machajová, PhD., ktorá koordinuje tím zložený z odborných asistentov a interných doktorandov katedry. Projekt je dvojročný so začiatkom

od 01/2014 – 12/2015. V marci 2014 sa uskutočnil Kick-off meeting v Novom Meste v Slovinsku, kde sa po prvýkrát stretli všetci partneri a prerokovali obsah projektu, pracovný a finančný plán a zodpovednosti za jednotlivé časti projektu. Hlavným cieľom projektu je zvýšiť úroveň spolupráce a komunikácie medzi rôznymi poskytovateľmi vzdelávania a výchovných aktivít v rómskej populácii v Európe a vytvorenie online platformy, v rámci ktorej bude možné realizovať „dobrú prax“ v oblasti vzdelávania, sociálnej inklúzie a zamestnávania Rómov. Obsah platformy budú môcť profesionáli aplikovať vo svojej praxi, a tak zlepšiť svoju prácu, napr. učitelia budú môcť zlepšiť svoje učebné a didaktické materiály a poskytnúť tak rómskym študentom vedomosti, skúsenosti a zručnosti, ktoré im pomôžu vyrovnávať sa so zmenami v dnešnej ťažkej sociálno-ekonomickej situácii. Hlavnými používateľmi platformy budú učitelia, vychovávatelia, zamestnávatelia, rómski terénni pracovníci a každý, kto pracuje s rómskou populáciou. Platforma zostane dostupná aj po skončení projektu. Partner projektu zodpovedný za využívanie platformy zabezpečí, že informácie o platforme budú poslané národným, európskym a medzinárodným profesionálnym asociáciám a budú prepojené s ich web stránkami.

Dni zdravia mesta Trnava

V dňoch 19. až 20. júna 2014 sa uskutočnili už tradičné Dni zdravia, ktoré organizuje Mesto Trnava. Každoročne sa na tomto podujatí zúčastňuje aj naša fakulta. Zamestnanci a študenti z Katedry verejného zdravotníctva a z Katedry ošetrovateľstva poskytli širokej verejnosti meranie tlaku krvi, percent tuku v tele, hmotnosti, obvodu pása, obvodu bokov, stanovenie hladiny cukru/cholesterolu (triglyceridov) v krvi, výpočet BMI, meranie základných funkcií pľúc (spirometria), individuálne poradenstvo zamerané na prevenciu chronických ochorení, ukážku a možnosť praktického vyskúšania poskytovania prvej pomoci (umelá masáž srdca, dýchanie). O služby poskytované katedrami je rok čo rok vyšší záujem ľudí s diagnostikovanými ochoreniami, ako aj zdravých, ktorí sa dávajú vyšetriť preventívne a ktorým je mnohokrát po prvý raz odporučené vyhľadať odbornú lekársku pomoc a práve v podpore zdravia a prevencii sa skrýva zmysel organizovania Dní zdravia.

Svätojánske agapé

Dňa 20. júna 2014 sa uskutočnilo prvé svätojánske agapé organizované dekanom fakulty, prof. MUDr. Jaroslavom Slaným, CSc., a finančne podporené projektom ACTION-FOR-HEALTH. Pojmom „agapé“ sa od starých Grékov označuje „hostina priateľov“. Vzhľadom na to, že agapé bolo naplánované na koniec júna, v čase, keď si pripomíname sviatok narodenia Jána Krstiteľa (24. jún), tak ho dekan pomenoval „svätojánske“. Na svätojánske agapé boli pozvaní všetci zamestnanci fakulty. Súčasťou podujatia bola nenáročná túra k zrúcanine hradu Tematín na západnom Slovensku. Po prechádzke prírodou nasledovalo posedenie v penzióne Bezovec. Zamestnanci fakulty tak mali v predposledný piatok pred letnými prázdninami možnosť pracovne si oddýchnuť po náročných štátnicových skúškach, priestor na neformálnu komunikáciu, spoluprácu, relax a podporu fyzickej aktivity. Podujatie zúčastnení zamestnanci hodnotili vysoko pozitívne, a preto veríme, že sa stane tradíciou fakulty v rámci sociálnej politiky zamestnávateľa o svojich zamestnancov.

Dvojstránku pripravila Alžbeta Benedikovičová

Teologická fakulta

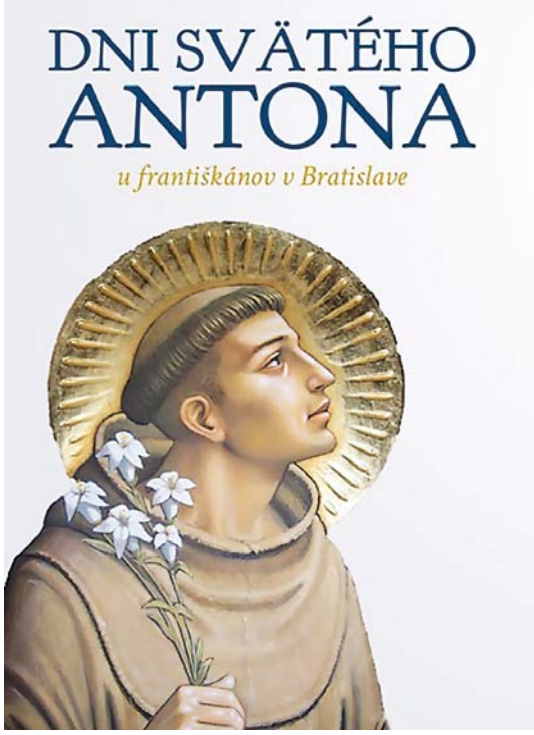

Anton 2014

Tesne pred začiatkom letných prázdnin sa niektorí zo zástupcov študentov a pedagógov, menovite pani prodekanka Miroslava Jusková, František Mária Kadlečík OFM a Peter Vnučák OFM, zapojili do krátkej divadelnej úvahy s názvom *Ako by sa Anton rozhodoval dnes...* Predstavenie sa odohralo vo františkánskom kostole v rámci dní sv. Antona, ktorých cieľom je priblížiť reálny život a duchovný svet takého populárneho svätca, ktorý vďaka svojej obľúbenosti na sebe nesie nejednu falošnú a často príliš ružovo-sladkú predstavu veriacich o tom, ako žil a čo robil. Úvaha *Ako by sa Anton rozhodoval dnes...* chcela priblížiť dôležitý moment Antonovho života, a to jeho konkrétne rozhodnutie pre duchovné povolanie, vsadený do reálií Bratislavy roku 2014. Anton z Bratislavy sa tak ako sv. Anton musel vyrovnať so svojimi túžbami, priateľmi a dievčaťom, ktoré mal úprimne rád. Nakoniec pochopil, že objatím Krista sa nevzdáva lásky k žene a ani svojich priateľov, ale toto všetko objíma väčšou láskou, ktorou je Kristus. Pretože On najlepšie pozná všetky jeho cesty a túžby srdca. Dej sa odohráva prostredníctvom retrospekcie v rámci vnútorného monológu. Na scenári sa podieľali pani prodekanka Miroslava Jusková a Peter Vnučák OFM, ktorý spolu s Františkom Mária Kadlečíkom OFM účinkoval aj v hre. Pre vzácnosť chvíle a momentu sa repríza neplánuje.

Peter Vnučák

Premena átria

Teologickú fakultu čakajú v blízkej budúcnosti zmeny. V minulom akademickom roku sa začali plánovať a realizovať malé krôčiky k zútulneniu átria na našej fakulte. Mohli sme byť svedkami niekoľkých pokusov pedagógov aj študentov – kožené kreslo, sedačka, zopár kusov stoličiek, premiestňovanie stolov, kvetov... Tieto pokusy boli však iba volaním do tmy.

Átrium Teologickej fakulty musí spĺňať viacero kritérií, podľa ktorých bude možné vykonať úpravy. Tento priestor je v prvom rade sakrálnym priestorom, preto sem nie je možné dať čokoľvek. V druhom rade je to miesto stretávania sa študentov, miesto odpočinku medzi blokmi prednášok. V treťom rade miestom, kde sa odohrávajú mnohé kultúrne zamerané akcie. A v neposlednom rade je dôležité nezanedbať poetiku architektúry, ako aj jej efektivitu. Vzhľadom na vyššie uvedené kritériá je zložitejšie a zdĺhavejšie vybrať správne riešenia pre tento priestor a aj prvky, ktoré im budú zodpovedať. V auguste sa preto uskutočnilo stretnutie s dizajnérmi priamo v priestoroch átria. O plánovaných zmenách nás informoval dekan fakulty ThLic. Mgr. Miloš Lichner SJ, D. Th. V átriu sa budú meniť svetlá, pribudnú nové stolčeky, stoličky, paravány a nové kvetináče. Na poschodí vzniknú tri „hniezda“ – stolček so stoličkami. Na chodbe sú dva výklenky, do týchto priestorov tiež pribudnú stoličky so stolíkom. Momentálne je celá fakulta nanovo vymaľovaná a v každej výučbovej miestnosti je zabudovaný dataprojektor.

Novým prvkom v átriu je stĺp, v ktorom je odtokový systém zo strechy átria. Podobne, ako to bolo v rímskych átriách, ktoré mali strechu zvažujúcu sa do stredu miestnosti, kadiaľ stekala dažďová voda do vnútra. Túto vodu zbierali a využívali napríklad do fontány, ktorú by síce možno uvítali aj niektorí študenti, ale radšej oželieme fontánu, ako mať mokro v topánkach.

Petronela Lesanská

K vybraným témam stredovekej a súčasnej filozofie

Autori: R. Nemec, A. Blaščíková. Bratislava: Dobrá kniha, 2014

Problémy stredovekej filozofie nie sú len mŕtvymi exemplármi vystavenými kdesi v múzeu, ale ukrývajú postuláty

a myšlienky, ktoré sa vo filozofii – aj keď odlišným spôsobom – problematizujú aj dnes. Práve na tento súvis chce poukázať monografia dvoch autorov – A. Blaščíkovej z FF UKF v Nitre a R. Nemca z TFTU pod názvom *K vybraným témam stredovekej a súčasnej filozofie*. Monografia vychádza z grantu, ktorý sa primárne snaží poukázať na aktuálnosť stredovekých filozofických otázok v dnešnej perspektíve. Za svoj východiskový bod si zvolili odlišné oblasti. Prvá nadväzuje na eticko-politické súvislosti, druhá k problematike mysle a mentálneho jazyka.
Andrea Blaščíková vo svojej stati spracovala etickú tému rezistencie voči tyranskému vládcovi a nespravodlivej forme vládnutia, ako bola rozvinutá v diele Tomáša Akvinského. Tento stredoveký učenec skĺbil Aristotelovu sekulárnu a Augustínovu náboženskú politickú teóriu, čím vytvoril priestor pre nové porozumenie vzťahu veriaceho človeka k svetskej moci. Novosť jeho prístupu sa vyznačuje tým, že na jednej strane uznáva relatívnu samostatnosť sekulárnej oblasti a hľadania politických riešení, akou cestou čo najlepšie zabezpečiť rozkvet spoločného dobra; na druhej strane zároveň necháva v platnosti konečnú platformu smerovania jednotlivca k nadprirodzenému cieľu.
Doc. PhDr. Rastislav Nemec, PhD., sa vo svojej časti zamýšľa nad otázkami mentálneho jazyka u stredovekého učenca W. Ockhama. Ten na začiatku 14. storočia načrtol niektoré problémy, s ktorými sa musí popasovať aj súčasná filozofia či kognitívna veda. Predmetom jeho štúdie je oblasť mentálneho jazyka u W. Ockhama vychádzajúca zo špecifických predpokladov Ockhamovej teórie poznania, pričom závery tejto teórie sa snaží porovnať s východiskami teórie jazyka (mentalese) u Jerryho Fodora. Záver tejto štúdie tvoria zaujímavé postuláty, ktoré približujú oboch autorov naprieč stáročiam.
Monografia ponúka zaujímavý pohľad na problémy, ktoré nie sú až také samozrejmé a možno obohatí zvedavého čitateľa aj o iné informácie.

Rastislav Nemec

Chlapec s kolieskom navyše

Profil Mgr. Mateja Švaňu

Mgr. Matej Švaňa (29) sa narodil v Nových Zámkoch, študoval na obchodnej akadémii a spravil si nadstavbu v oblasti sociálnoprávnej činnosti. Napriek všetkým prekážkam úspešne vyštudoval na Trnavskej univerzite Teologickej fakulte.

Matej, ako si sa dozvedel o Teologickej fakulte, o študijnom programe Náuka o rodine? Čím Ťa práve tento program zaujal?
Na výšku som pôvodne ani nechcel ísť, ale raz prišla za mnou kámoška, ktorá mi len tak medzi rečou povedala o tejto škole. Vďaka nej som sa o tejto škole dozvedel, podal som si prihlášku a prijali ma.

Ako hodnotíš štúdium?
So štúdiom som nemal žiadne problémy. Od začiatku som mal dobré vzťahy aj so spolužiakmi, aj s vyučujúcimi a brali ma ako každého iného. Nemal som pocit, že robia rozdiely, ani spolužiaci alebo vyučujúci.

Robilo Ti v niečom štúdium problémy?
Na bakalárskom štúdiu mi robili problémy všetky teologické predmety, ako ja hovorím, nemal som teologické myslenie.

Aký prínos mala pre Teba fakulta?
Naša škola mi dala veľa. Každý deň som sa tešil. Do školy som chodil s radosťou a s pocitom, že tam nájdem blízkych ľudí. Samotný vyučovací proces bol pre mňa až na druhom mieste. O to ľahšie som spracovával informácie od vyučujúcich.

Tvoj najkrajší zážitok zo života na VŠ?
Každý deň strávený v škole bol pre mňa veľký zážitok, pretože som sa medzi ľuďmi, ktorých som stretával, cítil dobre. A výlet do Ríma so spolužiakmi, s našou pani docentkou a s pánom prodekanom bol skutočne nezabudnuteľným zážitkom.

Dostal si na fakulte nejaké zaujímavé príležitosti?
Vďaka škole som sa dostal k možnosti pomáhať druhým ľuďom. Toto bol pre mňa hlavný motív. Druhí mi pomáhali celý život, tak aj ja som chcel nejakým spôsobom pomôcť.

Čo budeš robiť teraz po škole?
Budem bývať v Bratislave. Chcem sa tam usadiť natrvalo a v budúcnosti mať rodinu. Mám viacero pracovných ponúk v oblasti občianskych združení, spolupráca s fakultou.

Touto cestou by sme chceli poďakovať Matejovi za rozhovor a zagratulovať k menovaniu do pozície výkonného riaditeľa Alumni Klubu.
A na záver Matejove dve životné mottá: *„Ja nie som postihnutý, ja iba neviem chodiť“* a *„Život je prechádzka ružovou záhradou, kde sa občas vyskytnú tŕne.“*

Petronela Lesanská

Právnická fakulta

Svetový kriminologický kongres v Mexiku

V dňoch 9. až 15. augusta 2014 sa uskutočnil 17. ročník svetového kriminologického kongresu v Monterrey, Mexiku („XVII World Congress of Criminology“, Monterrey, Nuevo León, MEXICO), s odborným zameraním na gangy, obchodovanie s ľuďmi, neistotu, posilnenie spoločenstva (komunity). Na svetovom kongrese aktívne reprezentovali Právnickú fakultu Trnavskej univerzity v Trnave traja zástupcovia katedry trestného práva a kriminológie. Doc. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., a doc. JUDr. Miroslava Vráblová, PhD., vystúpili s príspevkom na tému „Restoratívna justícia v podmienkach Slovenskej republiky“, doc. Ing. Adrián Jalč, PhD., prezentoval príspevok s titulom „Korupcia – vývoj skutkovej podstaty trestného činu korupcie v Československu a na Slovensku“, súčasne sa zapojili do vedeckej diskusie k aktuálnym kriminologickým problémom.

Našu účasť na svetom kriminologickom kongrese hodnotím veľmi pozitívne, predovšetkým z hľadiska získaného množstva nových poznatkov (najmä v oblasti kriminologických výskumov), tak aj nadviazania kontaktov v oblasti perspektívnej zahraničnej spolupráce. V neposlednom rade, nám ako zástupcom Slovenskej republiky, bolo veľkou cťou zapojiť sa do diskusie na svetovom odbornom fóre a prezentovať čiastkové závery nami skúmanej problematiky riešenej v rámci projektu APVV č. 0179-12 s názvom „Restoratívna justícia a systém alternatívnych trestov v podmienkach Slovenskej republiky“.

Miroslava Vráblová

Stretnutie katedier trestného práva v Košiciach

V dňoch 16. a 17. septembra 2014 sa uskutočnilo stretnutie katedier trestného práva Slovenskej a Českej republiky, ktoré je už tradičnou súčasťou ,,života“ slovenských a českých právnických fakúlt a ktoré každoročne prispieva k budovaniu priateľských vzťahov medzi jednotlivými katedrami. Tento rok sa organizátorstva stretnutia ujala Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Svojej úlohy sa zhostila brilantne – organizátorom sa podarilo usporiadať stretnutie v skutočne príjemnej atmosfére, na ktorom nechýbali poprední odborníci z oblasti trestného práva a pedagógovia právnických fakúlt Slovenskej republiky a Čiech. Stretnutie bolo tiež spojené s medzinárodnou vedeckou konferenciou, ktorá sa niesla v znamení pamiatky na doc. JUDr. Antona Rašlu, významnú osobnosť pôsobiacu nielen v oblasti slovenského trestného práva. Účastníci konferencie vystúpili s odbornými príspevkami, v ktorých sa zamerali na analýzu rôznorodých otázok a problémov týkajúcich sa ústrednej tematiky konferencie – tematiky princípov a zásad trestného práva. Všetky príspevky budú publikované v zborníku, ktorý zostaví Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika.

Eva Szabová

14. ročník EUROCRIMU v Prahe

V dňoch 11. – 13. 9. 2014 sa uskutočnila 14. medzinárodná konferencia Európskej kriminologickej spoločnosti na Karlovej Univerzite v Prahe (14th European Society of Criminology Annual Conference „Criminology

of Europe: Inspiration by diversity“). Hlavnou témou konferencie bola téma s názvom „Kriminológia v Európe – Inšpirácia rozmanitosti“. Medzinárodná konferencia vytvorila priestor na výmenu názorov a výsledkov rôznych výskumov vo všetkých oblastiach kriminológie. Rozmanitosť Európy predstavuje v rôznych oblastiach (kultúrne tradície, sociálna politika, etnické zloženie alebo v oblasti trestného práva) veľkú výzvu pre jej testovanie a zavedenie celoeurópskej kriminológie. Na konferencii sa zúčastnilo 1 078 účastníkov, z toho 799 bolo aktívnych účastníkov, medzi ktorými bol aj jeden príspevok zo Slovenskej republiky, a to z Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.

Prednášajúcimi zo Slovenskej republiky boli prof. PhDr. Gustáv Dianiška, CSc., a doc. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., ktorí prezentovali článok s názvom „Príspevok slovenskej kriminológie k rozvoju restoratívnej justície“, a zároveň doc. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., bol moderátorom sekcie s názvom „Restoratívna justícia“. Ako zástupcovia Slovenskej republiky sme získali kontakty pre rozvoj medzinárodnej spolupráce, cenné poznatky a skúsenosti zo zahraničných výskumov, ktoré budeme aplikovať v rámci projektu APVV č. 0179-12 s názvom „Restoratívna justícia a systém alternatívnych trestov v podmienkach Slovenskej republiky“.

Tomáš Strémy

Letná škola o práve duševného vlastníctva a informačných technológií

Začiatkom septembra sa v rakúskom meste Reichenau an der Rax uskutočnil už 9. ročník mimoriadne úspešnej letnej školy o práve duševného vlastníctva a práve informačných a komunikačných technológií (Summer School on European IP and ICT Law). Letnú školu organizuje Európska akadémia práva a IKT (European Academy of Law and ICT) v spolupráci s ďalšími partnermi a spoluorganizátormi, medzi ktorých patrí aj Trnavská univerzita.

Letná škola je primárne orientovaná na študentov práva, avšak vítaní sú aj študenti z iných odborov, ktorých sa problematika práva duševného vlastníctva a informačných technológií môže týkať. Záujemcovia prichádzajú z celého sveta, pričom výnimkou nie sú ani študenti z Číny, USA, Portugalska a iných krajín. Témy prednášok na letnej školy sú naozaj rôznorodé a zabezpečujú ich renomovaní európski experti. Z tém možno menovať kybernetickú bezpečnosť, ochranu dát a osobných údajov, kybernetické zločiny či autorské a priemyselné práva a ich porušovanie na internete. Pozornosť sa venuje napríklad aj verejným licenciám (napr. Creative Commons), elektronickým kontraktom či správnemu písaniu zmlúv. Okrem účasti na prednáškach študenti pracujú v malých skupinkách a počas celého pobytu riešia praktický prípad, ktorý musia v závere letnej školy prezentovať pred komisiou.

Okrem odborného prínosu je výhodou letnej školy aj to, že Európska akadémia práva a IKT poskytuje každý rok štipendiá aj študentom Trnavskej univerzity. Bonusom navyše je, že celá letná škola sa koná v nádhernom prostredí rakúskeho pohoria Rax s možnosťou vysokohorských túr, prechádzok v okolí miestnej rieky a realizácie cyklistických či bežeckých trás. V každom prípade ideálne miesto na čerpanie nových poznatkov a nadviazanie nových kontaktov. Bližšie informácie o letnej škole na www.lawandict.eu.

Zuzana Adamová

FOTOGRAFIE LET(O

Dáša Dekýšová – 1. miesto
(3x z cyklu Nórsko)

I want Stop This moment forever

4th of July

3x Michaela Haboráková - 2. miesto

Stop Waiting Star TT doing

ZO SÚŤAŽE)2014

Veronika Strecká – 3. miesto
Pohoda

Simona Micháliková
Z letného tábora

Zuzana Joštová
V uliciach Barcelony

K otvoreniu akademického roka na Trnavskej univerzite v 17. a 18. stor.

Akademický rok počas vedenia univerzity Spoločnosťou Ježišovou začínal vždy začiatkom novembra. Vo zvyku bolo v ten deň oznamovať začiatok akademického roka aj zvonením na kostolnom zvone. Učebný plán na nový školský rok bol známy už v októbri. Dňa 3. novembra sa všetci zúčastnili na slávnostnej sv. omši a po nej sa zhromaždili v akademickej miestnosti zvanej „musaeum academicum“, kde profesori aj študenti pred rektorom univerzity vyznali svoju vieru. Vyučovať sa začalo o niekoľko dní. Poslucháči mali voľno každý štvrtok a potom len cez cirkevné sviatky a oslavy na univerzite. Napríklad na filozofickej fakulte sa slávil sviatok patróna fakulty sv. Františka Xaverského 3. decembra. Dlhšie voľno mali študenti cez vianočné prázdniny, ktoré trvali do 1. januára, cez veľkonočné sviatky a cez koncoročné prázdniny, ktoré boli určené na september a október. V Trnavskej univerzite boli prázdniny kvôli letným horúčavám od 22. júla. Nešlo o prázdniny v pravom zmysle slova, ale mali znížený počet vyučovacích hodín. Po školských reformách Márie Terézie vyšiel zákaz pre takéto skracovanie hodín. Bývali aj mimoriadne voľná, ktoré mohol povoliť rektor. Štúdium prerušovali obdobia stavovských povstaní či epidémie moru, cholery. Základné údaje o študentoch sa zachovali v matrikách jezuitských gymnázií a jednotlivých fakúlt univerzity a dnes poskytujú prameň pri skúmaní údajov k životopisom významných profesorov a poslucháčov, ako aj pre potreby historikov či súkromných bádateľov z oblasti genealógie. Matričné záznamy študentov Trnavskej univerzity možno nájsť z rokov 1635 – 1777 v rukopisných zbierkach Knižnice Eötvösa Loránda v Budapešti, ako aj v Archíve primasa v Ostrihome. Maďarským kolegom sa podarilo v digitálnej podobe zhromaždiť najdôležitejšie údaje z nich a vydať ich knižne. Publikácie sú pre záujemcov k dispozícii v Ústave dejín Trnavskej univerzity.

Alžbeta Hološová

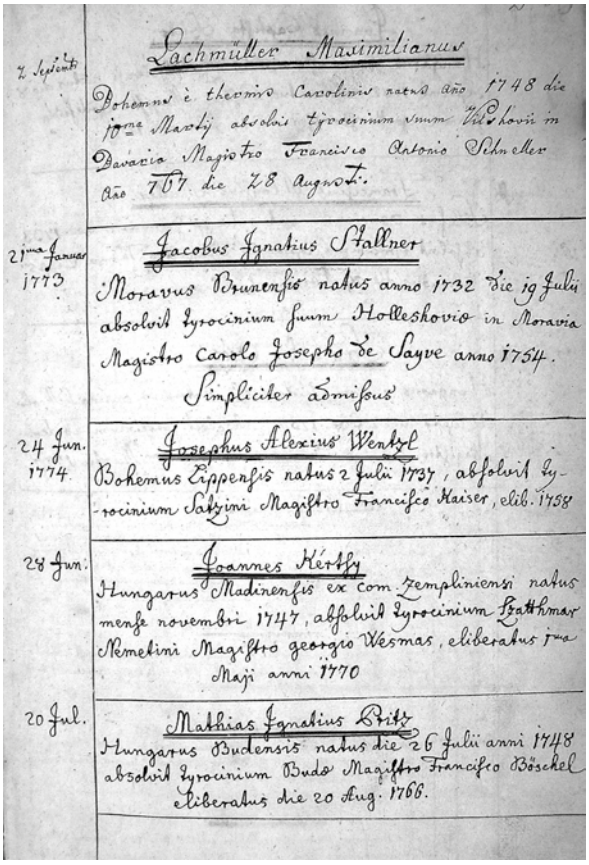

7. Septembr. Lachmüller Maximilianus
Bohemus è theatro Carolino natus año 1748 die 10ma Martij absolvit Gyrocinium suum Velehovii in Bavaria Magistro Francisco Antonio Schneller año 1767 die 28 Augusti.

21ma Januar 1773. Jacobus Ignatius Stallner
Moravus Brunensis natus anno 1732 die 19 Julii absolvit Gyrocinium suum Holleshovio in Moravia Magistro Carolo Josepho de Sayve anno 1754. Simpliciter admissus

24 Jun. 1774. Josephus Alexius Wentzl
Bohemus Lippensis natus 2 Julii 1737, absolvit Gyrocinium Salzini Magistro Francisco Kaiser, eliberatus 1758

28 Jun. Joannes Kertly
Hungarus Madinensis ex com. Zempliniensi natus mense novembri 1747, absolvit Gyrocinium Bathmar Nemetini Magistro georgio Wesmas, eliberatus 1ma Maji anni 1770

20 Jul. Mathias Ignatius Pritz
Hungarus Budensis natus die 26 Julii anni 1748 absolvit Gyrocinium Budae Magistro Francisco Böschel eliberatus die 20 Aug. 1766.

Matrika Lekárskej fakulty Trnavskej univerzity, poslucháči v rokoch 1771 – 1777, Archív Semmelweisovej univerzity v Budapešti

KÁDÁR Zsófia – KISS Beáta – PÓKA Ágnes, A Nagyszombati Egyetem Hittudományi Karának halgatósága 1635 – 1773, Budapest 2011, 430 s.; BOGNÁR Krisztina – KISS József Mihály – VARGA Júlia, A Nagyszombati Egyetem fokozatot szerzett hallgatói 1635 – 1777, Budapest 2002, 418 s.; ZSOLDOS Atttila, Matricula Universitatis Tyrnaviensis 1635 -1771, Budapest 1990, 370 s.

Spoločná letná škola „Európske právne štúdie“ družobných právnických fakúlt v Omsku

Právnická fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave pokračuje v rozvíjaní akademických vzťahov s krajinami východnej Európy. Keď sme v čísle č. 2/2014 nášho univerzitného časopisu informovali o akademickej návšteve zástupcov našej fakulty na Právnickej fakulte Štátnej bieloruskej univerzity v Minsku, tak v aktuálnom čísle časopisu môžeme s potešením informovať, že siedmi pedagógovia našej právnickej fakulty sa v čase od 31. 8. do 10. 9. 2014 zúčastnili na prednáškovom pobyte v ruskom Omsku. Všetci siedmi lektorovali v anglickom jazyku prvý ročník letnej školy zameranej na *európske právne štúdie*. Konkrétne ide o týchto pedagógov a ich témy: *JUDr. Peter Varga, PhD. (EU Law in Practical Life; Impacts of the EU to National Laws of Member States), JUDr. Mgr. Daniel Krošlák, PhD., LL.M. (Introduction to the Slovak and Czech Constitutional law. Seminar: International and European Human Rights Law), JUDr. Michal Maslen, PhD. (European Administrative Law: The impact of the Council of Europe on the public administration in Slovakia), JUDr. Nataša Hrnčárová, PhD. (EU Asylum Acquis – Development and Application), JUDr. Mgr. Martina Gajdošová, PhD. (Right of Free Association and Introduction to the Selfgovernment in Advocacy), Mgr. Jozef Štefanko, LL.M. (European Contract Law) a JUDr. Róbert Dobrovodský,PhD., LL.M. (European Family Law)*.

Pedagógovia s vyše 20 študentmi z Právnickej fakulty Dostojevského univerzity v Omsku strávili čas v príjemnom prostredí sibírskej tajgy asi 40 km od Omska v relaxačno-prednáškovom komplexe *Aelita* patriacom Dostojevského univerzite. Po každodennej náročnej vyše päťhodinovej výučbe pedagógovia spolu so študentmi trávili voľný čas príjemnými aktivitami ako hranie volejbalu, futbalu či stolného tenisu. Nechýbali ani ranné prechádzky po brehu sibírskej veľrieky *Irtyš*. Opekanie *šašlíku* pod nočnou sibírskou oblohou sprevádzala hra na gitaru, spev nádherných ruských piesní či diskotéka. Jeden večer absolvent našej fakulty, gitarista *Sergej Fedorkin*, spolu s jeho speváčkou *Mášou* zorganizovali pre pedagógov večerný koncert. V nabitom programe pedagógov nechýbala návšteva Štátneho Dostojevského literárneho múzea v Omsku, návšteva múzea ruskej občianskej vojny či neďalekého *ačairského* ženského kláštora so svätým prameňom. O športový zážitok pedagógom sa postaral zápas KHL medzi Avangard Omsk a Metallurg Novokuzneck.

Na pracovnom stretnutí sa slovenská delegácia vedená prodekanmi Dr. Dobrovodským a Dr. Gajdošovou stretla s dekanom Právnickej fakulty Dostojevského univerzity v Omsku *Dr. Maximom Fokinom* a s novozvoleným rektorom Dostojevského univerzity *Prof. Dr. Alexejom Jakubom*. Diskutovalo sa o úspešne uskutočnenom prvom ročníku jednoročného študijného pobytu ruských študentov na našej fakulte v akademickom roku 2013/2014, o priebehu letnej školy a o formách budúcej akademickej spolupráce. Pedagógom a výskumným pracovníkom našej fakulty bola ponúknutá možnosť publikovať články v univerzitnom časopise (*Vestnik Omskovo Universiteta – Bulletin of Omsk State University*) v ruskom, anglickom, nemeckom a francúzskom jazyku. Veľmi prínosná bola exkurzia na arbitrážnom súde v Omsku, kde sa pedagógovia zúčastnili na pojednávaniach v konkurznom konaní. Prodekan Dr. Dobrovodský sa ako koordinátor rusko-slovenskej mobility stretol s rodičmi študentov, ktorí nastúpia na jednoročný študijný program v tomto akademickom roku. Obe fakulty uvažujú o možnosti ponúknuť druhý ročník let-

nej školy práva v Omsku aj slovenským študentom. Pobyt by bol užitočný nielen pre rozvoj ich vedomostí v oblasti práva, ale aj pre možnosti spoznávať krásy majestátnej Sibíri či naučiť sa ruský jazyk.
Pohostinnosť a prejav vďaky za doterajšiu spoluprácu zo strany ruských partnerov bola bezhraničná. Tak študenti, ako i naši pedagógovia sa pri ceremónii odovzdania certifikátov letnej školy lúčili so slovami úprimnej vďaky, spokojnosti a dobrých vyhliadok na budúcu spoluprácu.

Róbert Dobrovodský

Aktuálne z Düsseldorfu

Jednou z najlákavejších krajín pre vysokoškolské štúdium v rámci Európy je určite Nemecko. Možnosť absolvovať letný semester 2013/ 2014 som dostal cez mobilitu Erasmus. Vďaka tomu momentálne prebieha môj študijný pobyt na *Hainrich Heine Universität* v Düsseldorfe. Univerzita síce patrí k tým mladším, pretože vznikla až v roku 1965 ako najmladšia vysoká škola v Severnom Porýní-Vestfálsku, no napriek tomu ponúka kvalitné vzdelanie na piatich fakultách, pričom najstaršou a najdominantnejšou je fakulta medicíny. Okrem toho je možné štúdium absolvovať aj na filozofickej, matematicko-prírodovedeckej, právnickej a ekonomickej fakulte. Približný počet študentov študujúcich na univerzite je asi 26 000. Univerzitný areál združuje celú univerzitu a univerzitnú kliniku do kompaktného celku, ktorý pri jeho vybavenosti možno nazvať samostatným mestečkom. Túto myšlienku vizuálne umocňuje to, že prevažná časť univerzitných budov pochádza z obdobia vzniku a rozvoja univerzity, teda z obdobia 60., 70. a 80. rokov. Tí zo študentov, ktorí sa aspoň trochu zaujímajú o architektúru 20. storočia, takýto areál dokážu nepochybne oceniť. Univerzita sa rozrastá aj dnes a do staršieho komplexu sú neustále citlivo vkladané nové, nemenej zaujímavé stavby.
Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že po príchode do Nemecka človeka neobíde viac či menej intenzívny kultúrny šok, po ktorom sa bude musieť vyrovnať s viacerými odlišnosťami, ktoré ho tak vyviedli zo „slovenskej miery“. Najskôr som sa musel nastaviť na iný spoločenský systém vyplývajúci z mentality a politiky Nemcov a po začiatku školského roka aj na rozdielny školský systém. O to viac, že Düsseldorf patrí do západnej časti Nemecka. Vďaka univerzitnej kultúre pestovanej v západnej Európe univerzita študentom ponúka početné študijné aj neštudijné možnosti na to, aby študentov motivovala stráviť na univerzite prevažnú časť dňa. Samozrejme, reakcie študentov na to sa rôznia, tak ako u nás.
Mobilita Erasmus si vyžaduje získanie určitého počtu kreditov. Ako doktorand sa ale zaujímam predovšetkým o samostatný výskum a štúdium jazyka. Vďaka možnostiam, ktoré ponúka ECTS – *European Credit Transfer System*, sa mi však podarilo môj záujem s požiadavkou zosúladiť tak, aby bolo možné splniť oboje bez toho, aby mi získavanie kreditov zabralo priveľa času. Veľkou výhodou štúdia na univerzite v hlavnom meste spolkovej krajiny je, že k dispozícii nie je „len“ univerzitná knižnica. Priamo uprostred düsseldorfského univerzitného areálu stojí *Universitäts- und Landesbibliothek*. Táto zdvojená špičková inštitúcia v sebe spája univerzitnú knižnicu a knižnicu spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko. Asi netreba vysvetľovať, aké neuveriteľné možnosti predstavuje pre štúdium. Mne osobne, ako študentovi zo Slovenska, sa tým úplne zmenila situácia. Kým na Slovensku musím tráviť priveľa času pátraním po literatúre a jej získavaním, tu neviem, na čo sa zamerať skôr, pretože je jasné, že za jeden semester nebude možné prejsť všetky ponúkané tituly, súvisiace s témou mojej dizertačnej práce. Veľmi zaujímavé sú aj prednášky a semináre, ktoré som si zvolil. Ich obsah je vo všeobecnosti zameraný užšie, na určitú problematiku, pedagógovia sa nesnažia učiť všeobecné poznatky. Ako doktorand sa zaujímam aj o samotný vyučovací proces, alebo inak povedané, o možnosti spôsobu výučby. Občas sa preto pristihnem, že na prednáške sledujem viac metódu pedagóga než jej obsah.
Vďaka tomu, že Düsseldorf patrí k tým väčším nemeckým mestám, poskytuje dobré kultúrne vyžitie od múzeí a galérií, ako napr. *Museum Kunstpalast*, *Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen* a pod., cez časté kultúrne

podujatia až po neformálny nočný život. Ešte viac možností kultúrneho vyžitia ponúka kultúrne založený a liberálne zmýšľajúci Kolín, ktorý je od Düsseldorfu vzdialený len necelých 40 km, čo je vlakom približne 30 min. cesty. Neďaleké sú aj hranice s Holandskom a Belgickom, a preto študenti často cestujú aj do Amsterdamu, Antverp či Bruselu. Spoznávanie miestnej kultúry je pre študenta príjemnejšie o to viac, že v Düsseldorfe narazí aj na pomerne početnú česko-slovenskú komunitu študentov, s ktorými ho môže spoločne absolvovať. Na *Heinrich Heine Universität* študujú aj študenti z ďalších krajín strednej, juhovýchodnej a východnej Európy. Dôvody študovať v Düsseldorfe ale majú aj študenti z Veľkej Británie, Francúzska, Fínska, ale aj Španielska a Talianska. Pre možnosť štúdia germanistiky a japanológie sú tu pomerne silne zastúpené aj Japonsko a ďalšie ázijské krajiny. *Richard E. Pročka*

Výskumný pobyt v USA

V zimnom semestri 2014 sa doc. Martin Dojčár z Katedry pedagogických štúdií zúčastní na zahraničnom výskumnom pobyte na Collegeville Institute for Ecumenical and Cultural Research v USA. Cieľom jeho pobytu je príprava monografie venovanej téme fenomenológie sebatranscendencie v interspirituálnej perspektíve.

Inštitút Collegeville ponúka akademické zázemie pre výskum prevažne, aj keď nie výlučne, s kultúrnym, prípadne interkultúrnym a medzináboženským presahom. Svoj domovský priestor tu nájdu tiež umelci s rozmanitým umeleckým záujmom a štýlom.

Inštitút je integrovaný do systému dvoch akademicky a ekonomicky prepojených privátnych vysokých škôl – *College of Saint Benedict* a *Saint John's University* (CSBSJU). Priestory inštitútu sú situované v lokalite kampusu *Saint John's University* (SJU).

Rebríček časopisu *US News and World Report 2014* umiestňuje CSBSJU medzi popredné humanitne zamerané vyššie vzdelávacie inštitúcie v USA. S počtom zhruba 4 000 študentov CSBSJU nepatrí medzi veľké vysoké školy, avšak účasťou študentov na zahraničných študijných programoch, ktoré obe vysoké školy realizujú v 15. krajinách sveta, sa radí hneď na druhé miesto medzi americkými *colleges*.

Samotná SJU ponúka na bakalárskom stupni 70 študijných programov, prevažne humanitného, výchovno-vzdelávacieho, umeleckého, ako aj prírodovedného a zdravotníckeho zamerania.

Urbanisticky veľkoryso riešený univerzitný areál SJU je citlivo osadený v krajine a priamo susedí s chráneným prírodným územím. Na ploche 1 400 hektárov sa tu rozkladajú lesy, jazerá, mokradiny a préria. Ekosystém arboreta je sprístupnený na vzdelávacie, v obmedzenej miere aj rekreačné účely.

Svoj rukopis univerzitnému areálu vtlačil Marcel Breuer, významný predstaviteľ štýlu Bauhaus. Breuer architektonicky stvárnil viaceré budovy kampusu. Jeho majstrovským dielom je interiér knižnice Alcuin (1964), no najmä monumentálny kláštorný a univerzitný kostol sv. Jána (1961). Areál inštitútu Collegeville na okraji kampusu je zase výrazom Breuerovej predstavy o realizačne nízkonákladovom, funkcionalistickom komunitnom centre vedeckého typu. Marcel Breuer priestory inštitútu nielen naprojektoval, ale aj vybavil originálnym nábytkom vlastnej dizajnérskej proveniencie (1968).

Súčasťou vedeckej infraštruktúry SJU je medzinárodné centrum pre výskum rukopisov *Hill Museum & Manuscript Library* (HMML). HMML archivuje a na vedecké účely sprístupňuje unikátnu kolekciu kópií viac ako 125 tisíc manuskriptov na mikrofilmoch a v digitálnej podobe. Ide o najväčšiu zbierku kópií manuskriptov vôbec. Od roku 1965 HMML systematicky digitalizuje manuskripty po celom svete, najmä v oblastiach, kde je ich dostupnosť obmedzená, prípadne hrozí ich strata alebo likvidácia – v súčasnosti predovšetkým na Blízkom východe, v Etiópii a v Indii. Niektoré z rukopisov sa uchovali už len v digitalizovanej podobe v zbierkach HMML.

Program *resident scholars* sprístupňuje akademickú infraštruktúru Collegeville inštitútu a SJU v plnom rozsahu na realizáciu výskumných a umeleckých projektov z rôznych oblastí vedeckej a umeleckej činnosti. Interpersonálny akcent robí potom z inštitútu miesto tvorivej výmeny a spoločenstva. *Martin Dojčár*

„Latinský jazyk a Trnavská univerzita si vybrali mňa ...“

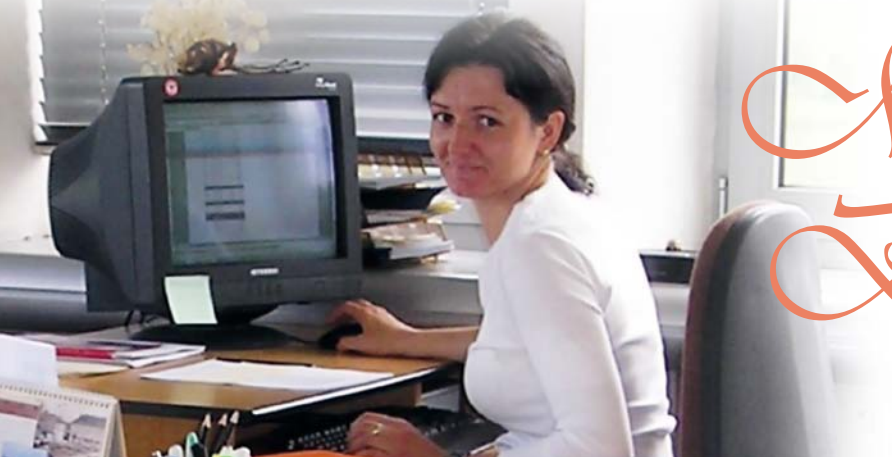

Magdaléna Brincková

je rodáčkou z Turčianskych Teplíc, kde študovala na gymnáziu.

Na Trnavskej univerzite ukončila v roku 1999 štúdium klasických jazykov, po ktorom absolvovala jednoročnú stáž na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky. Od roku 2001 pracuje v Slovenskej národnej knižnici, najskôr ako odborný pracovník Oddelenia literárnych rukopisov, od roku 2003 vo funkcii vedúcej tohto oddelenia a od januára 2008 ako riaditeľka Archívu literatúry a umenia Slovenskej národnej knižnice. Od januára 2013 bola menovaná do funkcie vedúcej Literárneho archívu Slovenskej národnej knižnice. Jej pracovná činnosť je zameraná na koncepčné riešenie zbierkotvornej činnosti, akvizíciu, spracovanie a sprístupňovanie literárnych a hudobných archívnych dokumentov a ich digitálnej prezentácie.

Čo Vás inšpirovalo k štúdiu latinčiny a prečo ste si vybrali práve Trnavskú univerzitu?

Na strednej škole sme mali možnosť vybrať si latinský jazyk ako nepovinný predmet. Prihlásila som sa, aby som zistila, či také niečo zvládnem. Vďaka našej prísnej profesorke a zaujímavým vyučovacím hodinám som sa dozvedela, že latinčina má systém a jej gramatika je do veľkej miery podobná slovenskej. Zistila som, že latinský jazyk nie je len o gramatike, ale môže byť cestou k poznaniu antických dejín a reálií. Pri voľbe štúdia som mala záujem hlavne o históriu v kombinácii s latinčinou. Okolnosti spôsobili, že na prijímacie skúšky tejto kombinácie som sa nedostala, ostali len skúšky na Trnavskú univerzitu, ktoré som zvládla a prijali ma. Takže možno povedať, že latinský jazyk a Trnavská univerzita si vybrali mňa.

Ako s odstupom času hodnotíte obdobie štúdia v Trnave?

Najkrajšie obdobie z hľadiska štúdií. Dostala som sa do mesta s bohatou históriou a krásnou architektúrou, do spoločnosti ľudí rovnakej vekovej kategórie, ktorí študovali to, čo si zvolili, relatívna sloboda. Ale aj zodpovednosť za seba a študijné výsledky. V čase môjho nástupu na Trnavskú univerzitu boli nad nami len dva staršie ročníky a malý počet študentov dával možnosť bližšie poznať väčšinu z nich. Vznikli priateľstvá, ktoré vydržali dodnes, nadviazali sa známosti, na ktoré sa môžem obrátiť pri riešení pracovných záležitostí.

Na koho z pedagógov spomínate a čo Vám z ich prednášok najviac utkvelo v pamäti?

Na prednáškach pána profesora Jana Buriana som sa vždy cítila ako v rozprávke. Jeho maximálne odborný výklad nám dal o danej téme prehľad, rozhľad a nadhľad. Hodiny gréckeho jazyka s pánom Augustínom Valentovičom boli ťažké, najmä, ak som na prednáške sedela sama (v ročníku sme boli traja), zároveň to boli hodiny s človekom, ktorý nás odborne vysoko prevyšoval a pritom bol nesmierne ľudský. Napriek ťažkému osudu z neho išla pokora a viera, ktoré sú mi stále príkladom. Prednášky s pánom profesorom Škovierom ma zase naučili, že aj na detailoch záleží a ako veľmi môžu zmeniť význam. Prekladové semináre antických autorov, na ktorých sme dve hodiny prekladali jedno štvorveršie, sú nezabudnuteľné, ale aj pocit, keď sa mi podarilo dvojslovné spojenie preložiť tak, že bol pán profesor spokojný. Myslím, že som mala šťastie na pedagógov, ktorí nám láskavým spôsobom sprostredkovali odborné vedomosti a zároveň nám boli príkladom morálky, zodpovednosti a galantného správania mužov.

Využívate latinčinu a poznatky zo štúdia pri svojej práci?

Príležitostne sa mi dostanú do rúk dokumenty v latinskom jazyku, kto-

rými sa treba zaoberať. Fakt, že sa latinčine nevenujem denne a absentuje systematické dopĺňanie slovnej zásoby však v praxi spôsobuje, že pri porozumení textov z rôznych období a oblastí sa trápim a trvá mi to pomerne dlho. Základy nadobudnuté počas strednej školy a rozšírené počas vysokoškolského štúdia ma dosiaľ nezradili a trúfam si povedať, že výsledkom som si zatiaľ hanbu nespravila.

Prečo je podľa Vás v súčasnosti taký malý záujem študentov o humanitné odbory?

Ťažko povedať. Môže to byť tým, že dnes sú v popredí technické odbory a informačné technológie a trh si žiada absolventov takto zameraných štúdií. Žiaľ, môže to byť aj tým, že dnešnú mládež ovplyvňuje konzumne zameraná spoločnosť a vidina dobrých zárobkov ich dovedie k rozhodnutiu študovať odbory, ktoré sú v praxi ďaleko lepšie finančne ohodnotené ako humanitne zamerané profesie.

Pôsobíte ako vedúca oddelenia Literárneho archívu SNK v Martine. V čom spočíva Vaša práca?

Literárny archív je jedným z oddelení Slovenskej národnej knižnice, ktorá patrí medzi špecializované verejné archívy na Slovensku. Zameriavame sa na získavanie, spracovanie, ochranu a sprístupnenie na štúdium rukopisných a fotodokumentačných pamiatok zameraných na osobnosti slovenskej kultúry, predovšetkým literatúry a hudby. Zabezpečujem akvizíciu (získavanie) archívnych dokumentov od pôvodných majiteľov, prípravu dokumentov na majetkovoprávne vyrovnanie, koordinujem prácu svojich, momentálne 17 kolegýň, ktoré získané dokumenty katalogizujú a spoločnými silami vybavujeme požiadavky bádateľov, ktorých je viac ako tisíc ročne. Poskytujeme archívne dokumenty na štúdium predovšetkým vedeckým pracovníkov, študentom, doktorandom a ďalším záujemcom. V našich fondoch a zbierkach je uložených viac ako 1,7 milióna archívnych dokumentov, najstarší pochádza z polovice 11. storočia, mnohé sú písané po latinsky. Môžem povedať, že mám šťastie v tom, že sa v práci stretávam aj s latinským jazykom, ktorý bol mojou voľbou pri štúdiu, ale zároveň som v kontakte s literatúrou prostredníctvom osobných archívov a písomných pozostalostí takých osobností, ako sú Hugolín Gavlovič, Ľudovít Štúr, Martin Kukučín, Vojtech Zamarovský, ale napríklad aj klasický filológ Miloslav Okál, ktorého písomná pozostalosť je u nás uložená a s ktorým som sa mala možnosť stretnúť práve počas štúdia na Trnavskej univerzite v roku, keď svoju knižnicu uložil na katedre klasických jazykov.

Sama učíte na vysokej škole. Sú dnešní študenti rozdielni od Vašej generácie, využívajú podľa Vás všetky možnosti, ktoré im štúdium poskytuje?

Myslím si, že študenti sú rovnakí, menia sa len okolnosti a v závislosti od nich postoj a prístup. Prednášam latinskú lekársku terminológiu pre lekárske a nelekárske odbory na lekárskej fakulte. Je to neporovnateľné s kvantom látky preberanej pri štúdiu latinského jazyka na vysokej alebo strednej škole. Prednášam výber zo základnej gramatiky s dôrazom na odbornú terminológiu. Preto si nedovolím posudzovať študentov en bloc, ale moja skúsenosť so študentmi tohto odborného zamerania je veľmi dobrá. Jednak ide o výber tých najkvalitnejších z uchádzačov, ich prístup k štúdiu latinčiny je prevažne bezproblémový a množstvo preberanej látky mi dáva možnosť zvládnuť výučbu popri zamestnaní. Je to pre mňa isté spestrenie a príležitosť pravidelne si opakovať aspoň základy latinského jazyka. Náročné je to najmä z pedagogického hľadiska, keď musím voliť správny spôsob sprostredkovania učiva študentom tak, aby pochopili podstatu.

Čím sa v živote riadite, darí sa Vám napĺňať svoje plány?

Život sa väčšinou vyvinie inak, ako plánujeme, takže niektoré plány sa mi podarilo splniť, iné nie. Snažím sa správať k ľuďom slušne, robotu robiť najlepšie, ako sa za daných okolností dá, a zvládnuť to, čo život prinesie.

Čo by ste odkázali študentom Trnavskej univerzity?

Študentské roky patria medzi najkrajšie v živote človeka, najmä ak študuje to, čo mu je blízke. Preto nech si užívajú študentský život, ale nezabúdajú, že vedomosti a skúsenosti získané v škole sú dobrým základom pre ďalší život. Čas strávený na vysokej škole treba využiť čo najefektívnejšie, pretože v budúcnosti ho už nikdy nebudú mať toľko len na rozširovanie svojich vedomostí.

Za rozhovor ďakuje Erika Juríková

Magdaléna Brincková (prvá sprava) pri prezentácii archívnych dokumentov veľvyslancovi Francúzskej republiky na Slovensku Henrymu Cunymu. *(Foto: A. Jančiová)*

Tradícia právneho myslenia

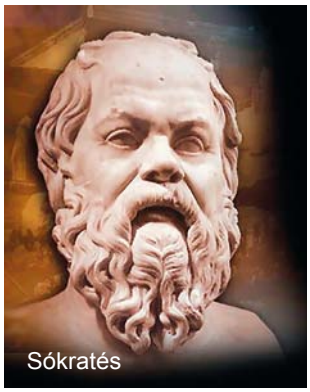
Sókratés

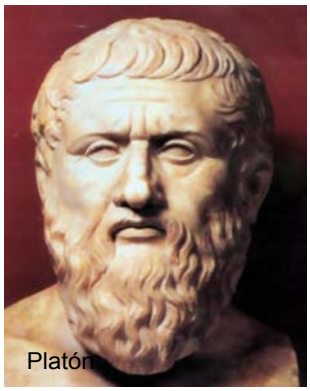
Platón

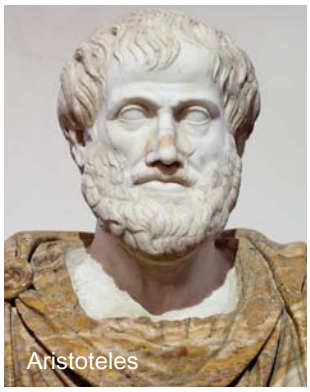
Aristoteles

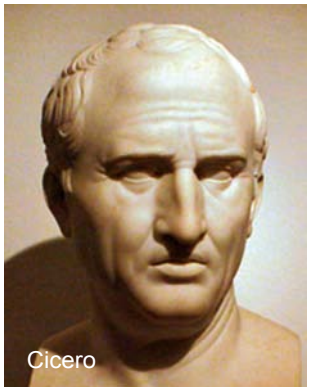
Cicero

Ak budeme písať o právnom myslení a o jeho tradícii, nevyhneme sa filozofovaniu. Predovšetkým si ale musíme ujasniť, čo máme na mysli pod pojmom „právne myslenie“ a čo pod výrazom „tradícia“. Začneme druhým výrazom.

Právnik len čo počuje slovo „tradícia“, prvé, čo mu príde na um je tradícia ako spôsob nadobudnutia držby alebo vlastníctva odovzdaním a prijatím veci. Slovo tradícia ale v našom prípade má celkom iný význam. Znamená ustálený, spravidla zdedený súhrn zvykov alebo pravidiel, názorov a myšlienok prenášaných, traktovaných v akejkoľvek mentálnej forme. Toľko, pokiaľ ide o výraz „tradícia“.

Pod pojmom „právne myslenie“ budeme mať na pamäti duševné rozvažovanie, ktorého predmetom je, pochopiteľne, právo, právny systém ako súbor noriem potvrdených kompetentnou autoritou. A z tohto hľadiska sa sústredíme na svetské, ľudské právo *(ius humanum)*, nie na božské právo *(ius divinum)*. Ideovým základom jedného i druhého práva *(ius)* majú byť právno-etické hodnoty, ako sú spravodlivosť *(iustitia)*, slušnosť *(aequitas)*, dobré mravy *(boni mores)*, dobromyseľnosť *(fides)* atď. a tak podobne. Inými slovami, právo musí uvedené hodnoty reflektovať, ak chce fungovať. V opačnom prípade právu hrozí riziko derogácie, t. j. zrušenie nemravnej právnej normy skôr či neskôr novšou právnou normou, ktorej hodnotový základ spočíva v mravnosti.

V našich úvahách budeme vychádzať z antickej gréckej filozofie o práve a spravodlivosti, potom z názorov antických rímskych právnikov. Grécki filozofi boli prvými mysliteľmi v Európe, ktorí položili teoretické základy o spravodlivom a slušnom práve a tie sa v zásadných rysoch preniesli do iných národných právnych systémov. Hippias z Elidy a Antiphon (5. storočie pred Kr.) napríklad učili, že spravodlivosť znamená neprekročiť zákonné právo *(nómos)*, neprekročiť ustanovenia štátu, ktorého sme občanmi.

Herakleitos z Efezu (asi 550 – 480 pred Kr.) napísal, že spravodlivosť je obrazné pomenovanie, ktorým vyslovujeme našu myšlienku o poriadku, pričom spravodlivosť chápal ako univerzálne meradlo pre všetko a každého. Protipohyb od sofistiky začal v antickom Grécku Sókratés (469 – 399 pred Kr.), ktorý hľadal odpoveď na obsahové vymedzenie dobra a spravodlivosti. Spravodlivosť *(dikaiosyné)* je jednou zo štyroch čností, ktorá sa má prejavovať vo všetkom a vzťahuje sa na všetkých. O týchto Sókratových názoroch informoval jeho žiak Platón v rozsiahlom spise „Ústava“ *(Políteá)*. Platón opísal povestnú Sókratovu besedu s Kefalom a potom s Polemarchom a urobil čiastkový záver v Sókratových slovách „dávať každému, čo mu patrí“. Tieto Sókratove slová ovplyvnili filozofické a právne myslenie antiky, stredoveku a tiež novoveku.

Grécku filozofiu spravodlivosti ďalej rozvinuli najväčší starovekí myslitelia – Platón (427 – 347 pred Kr.) a Aristotelés (384 – 322 pred Kr.). Platónova dikaiosyné: každý sa má venovať takej činnosti, ktorej rozumie. Iba v takomto obmedzení sa môžu rozvíjať čnosti ako sebaovládanie, statočnosť, múdrosť. Kto sa pridŕža tejto spravodlivosti, stane sa hodnotným a usilovným členom spoločnosti i štátu.

Aristotelés chápal spravodlivosť v spojitosti so štátom. V spravodlivosti rozlišoval dve funkcie: pridelená spravodlivosť (d. dianemétiké, lat. iustitia distributiva) a zmluvná, výmenná spravodlivosť (d. diorthótikón, lat. iustitia commutativa), pričom prvá vyjadruje v jadre typické čnosti štátnej ústavy bez ohľadu na formu vlády, druhá plní vyrovnávaciu funkciu voči prvej a spočíva na spravodlivosti v právnych vzťahoch jednotlivcov navzájom, zakladá sa na tom, že plníme uzavreté zmluvy, platíme z nich vyplývajúci ekvivalent a za spôsobené nesplnenie zmluvy nesieme zodpovednosť.

Na grécku filozofiu nadviazali a ju ďalej rozpracovali M. T. Cicero (106 – 43 pred Kr.) a klasickí rímski právnici (1. – 3.

storočie po Kr.). Pre Cicerona bola spravodlivosť najväčšou čnosťou, dôvodom a zmyslom ľudských čností. Pri vymedzení spravodlivosti pozorujeme u neho myšlienku „druhému neškodiť“, inak sa ľudská spoločnosť musí nevyhnutne rozpadnúť.

Prejdime od neprávnikov k právnikom. Termín spravodlivosť *(iustitia)* sa vyskytoval v klasickom rímskom práve až do čias cisára Justiniána (527 – 565 po Kr.). Justiniánske Digesta (533 po Kr.) postavili výroky zo spisov rímskych právnikov o spravodlivosti do čela tohto najrozsiahlejšieho a najdôležitejšieho prameňa rímskeho práva (prvá kniha, prvý titul), ktoré nesie názov „O spravodlivosti a práve“ *(De iustitia et iure)*. Sem patrí jediná zachovaná definícia práva, ktorú elegantne vymedzil právnik Celsus (2. storočie): „právo je umenie dobra a umenie slušnosti (spravodlivosti)“. Z toho vyplýva, že právo podľa všeobecného nazerania má byť dobré, správne, slušné čiže spravodlivé.
Ďalší právnik Domitius Ulpianus (prvá polovica 3. storočia) napísal tri slávne vety, ktoré sú základným vyjadrením o etickej povahe práva a dostali sa na začiatok Digest: „Spravodlivosť je nemenná a ustavičná vôľa poskytovať každému jeho vlastné právo. Príkazy práva sú tieto: čestne žiť, iných nepoškodiť, každému poskytovať to, čo mu patrí. Právna veda je znalosť božských a ľudských vecí, veda o spravodlivom a nespravodlivom.“ Z týchto viet cítiť pôsobenie gréckej filozofie na jednej strane, tieto Ulpiánove vety mali veľký ideový vplyv i na sv. Tomáša Akvinského na druhej strane, ktorý napísal: „Spravodlivosť je čnosť *(habitus)*, ktorou niekto trvalo dáva každému jeho právo – to, čo mu podľa práva patrí“ (Summa theologiae 2 – 2, 58, 1). Zreteľne tu badáme myšlienkové pokračovanie Sókratés – Ulpianus – sv. T. Akvinský.

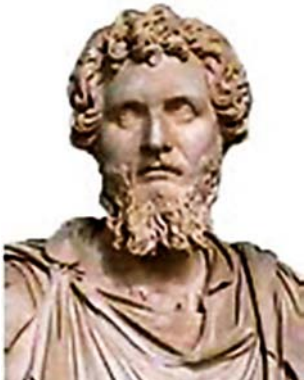

Blížime sa k záveru. Spravodlivosť nemá byť iba abstraktný pojem. Je totiž potrebné spravodlivosť a zmysel pre čestné správanie spoznať. Veď všetko, čo žije, má v sebe istý cit pre spravodlivosť a česť. Kto sa správa protiprávne, popravde sa správa nespravodlivo a nečestne, ten by mal podľa všetkého v spoločnosti stratiť česť. Spravodlivosť je nádej v dobro, aby sme vnímali mravnosť v druhom jedincovi, inými slovami, spravodlivosť je viera v blaho, pričom právo je ovocie spravodlivosti.
Najprv grécka filozofia, potom rímske právo, najprv grécki filozofi, potom rímski právnici pokúšali sa vymedziť pojem práva a spravodlivosti a vypracovať filozofickú a právnu teóriu práva a spravodlivosti. Pre ich názory bolo typické, že myšlienka práva a spravodlivosti sa miešala s metafyzickými, mravnými a politickými úvahami, tvoriac s nimi nerozlučnú jednotu. Preto právne myslenie gréckych filozofov i rímskych právnikov sa rozbiehalo viac-menej na všetky strany, trieštiac sa a strácajúc sa mnoho razy v oblastiach právu cudzích. Navzdory tomu je nám dnes grécke a rímske myslenie značne blízke, oveľa bližšie, ako si uvedomujeme a sme ochotní priznať.

Peter Blaho

Spravodlivosť dbá o to, aby každý dostal to, čo mu patrí.
Cicero

Spravodlivosť je vládkyňou a kráľovnou všetkých cností.
Cicero

Štát musí byť predsa taký – a takým ho urobí nestrannosť súdov – aby previnilcovi nikdy nechýbal žalobca a človeku nevinnému aby žalobca nemohol uškodiť.
Cicero

Spravodlivosť je podstatnou zložkou občianskeho života.
Aristoteles

Kto rozhodol spor bez vypočutia druhej strany, nebol spravodlivý, aj keby rozhodol spravodlivo.
Seneca

Bezprávia sa často dopúšťa tiež ten, kto niečo nerobí, nielen ten, kto niečo robí.
Marcus Aurelius

Nemožno nazvať spravodlivým každého, kto nikomu nekrivdí, ale len toho, kto by to síce mohol beztrestne robiť, ale dobrovoľne sa toho vzdáva.
Filémón

Spravodlivosť je pevná a trvalá vôľa dať každému, čo mu podľa práva patrí.
Iustinus

Je to práve spravodlivosť (ekvita), ktorá veľmi zmierňuje tvrdosť práva.
Neznámy autor

SLUŽBY ŠTUDENTOM

CENTRUM INFORMAČNÝCH SYSTÉMOV
http://www.truni.sk/sk/centrum-informacnych-systemov

STREDISKO ČIPOVÝCH KARIET – nové preukazy, prolongačné známky, duplikáty
Rektorát, 1. poschodie, č.146, tel. 033/5939 353,
e-mail: preukaz@truni.sk
Stránkové hodiny:
Utorok a štvrtok 9.30 – 11.00 hod., 13.30 – 14.45 hod.
v mesiacoch september a október: utorok, streda, štvrtok 9.30 – 11.30, 13.30 – 15.00 hod.

KONZULTÁCIE SO SPRÁVKYŇOU MAIS – Ing. Jarmila Horváthová
Adalbertinum, 2. poschodie. A205, tel. 033/5939 777,
e-mail mais@truni.sk
Stránkové hodiny:
Utorok – piatok 10.00 – 11.00 hod. (odporúčame vopred dohodnúť stretnutie)

E-MAILOVÝ HELP DESK PRE POUŽÍVATEĽOV INFORMAČNÝCH SYSTÉMOV
Správa identít IDM – idm@truni.sk
MAIS – mais@truni.sk
Preukaz študenta – preukaz@truni.sk
Evidencia záverečných prác EZP – ezp@truni.sk
Elektronická pošta Zimbra1 – zimbra1@truni.sk
Informačný systém pre správu a manažment ISSM – issm@truni.sk
Zamestnanecký portál ESS – ess@truni.sk

UNIVERZITNÁ KNIŽNICA TRNAVSKEJ UNIVERZITY
http://www.truni.sk/sk/univerzitna-kniznica
Budova Trnavskej univerzity, Hornopotočná 23, 2. poschodie
Otváracie hodiny počas semestra
Pondelok: 8.00 – 2.00 hod.
Utorok – piatok: 8.00 – 18.00 hod.

ÚSEK ABSENČNÝCH VÝPOŽIČIEK, MVS, VÝMENA DOKUMENTOV
tel. 033/5939 302
ŠTUDOVŇA ODBORNEJ LITERATÚRY, ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE
tel. 033/5939 337
ÚSEK EVIDENCIE PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI
tel. 033/5939 295

VEDA, KNÍHKUPECTVO
Budova Trnavskej univerzity, Hornopotočná 23, tel. 0903/236 938
Otváracie hodiny:
Pondelok – piatok: 9.00 – 15.00 hod.

CENTRUM PODPORY ŠTUDENTOV http://www.truni.sk/sk/centrum-podpory-studentov
Psychologické poradenstvo
Podpora študentov so špecifickými potrebami
Právne poradenstvo
Športové aktivity

CENTRUM JAZYKOV http://www.truni.sk/sk/centrum-jazykov
Anglický jazyk, nemecký jazyk, španielsky jazyk, francúzsky jazyk, ruský jazyk, taliansky jazyk, latinský jazyk, slovenský jazyk pre cudzincov, slovenský jazyk – jazyková kultúra